

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: САГ-2026/34/НА-СТА-ТЕЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Улаанбаатар хот

2026 он

Тусгай чиг үүргийн аудитын газрын захирал,

тэргүүлэх аудитор Д.Баярсайхан

Утас: 261663

Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn

Аудитын менежер Б.Долгорсүрэн

Утас: 261885

Цахим хаяг: dolgorsurenb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор С.Отгонхорлоо

Утас: 261628

Цахим хаяг: otgonkhorloos@audit.gov.mn

Аудитор С.Шийлэгмаа

Утас: 261628

Цахим хаяг: shiilegmaas@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	4
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	7
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	7
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	8
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	9
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	13
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	14
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	14
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	15
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	16
3.4.2 Авлага	18
3.4.3 Урьдчилгаа	18
3.4.4 Бараа материал	19
3.4.5 Нөөц хөрөнгө	20
3.4.5 Бусад эргэлтийн хөрөнгө	20
3.4.6 Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	20
3.4.5 Үндсэн хөрөнгө	21
3.4.7 Өр төлбөр	22
3.4.8 Засгийн газрын хувь оролцоо	22
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	28
4.1 Ерөнхий зүйл	28
4.2 Материаллаг байдал	28
4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	28
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	28
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	31
5.2 Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	31
5.3 Албан шаардлага	31
5.4 Зөвлөмж	32
5.5 Төлбөрийн акт	34
5.5 Албан шаардлага	34
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	37

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АУЭХС	Алтай-Улиастай цахилгаан түгээх сүлжээ
АДС	Амгалан дулааны станц
БНДС	Багануур дулааны станц
БЦС	Багануур цахилгаан станц
БЗӨБЦТС	Багануур зүүн өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ
ББЭХС	Баруун бүсийн эрчим хүчний систем
ДДЦС	Дархан дулааны цахилгаан станц
ДДС	Дархны дулааны сүлжээ
ДэдЦС	Даланзадгадын дулааны цахилгаан станц
ДХЦС	Дулааны хоёрдугаар цахилгаан станц
ДГЦС	Дулааны гуравдугаар цахилгаан станц
ДДЦС	Дулааны дөрөвдүгээр цахилгаан станц
ДШГ	Дулааны шарын гол
ДҮТ	Диспичерийн үндэсний төв
ДБЭХС	Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем
ТТТ	Таван толгой түлш
ТТДЦС	Таван толгой дулааны цахилгаан станц
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
УБЦТС	Улаанбаатар цахилгаан түгээх сүлжээ
УДХС	Улаангом дулааны хоёрдугаар станц
НДС	Налайх дулааны станц
ЦДҮС	Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ
ӨБЦТС	Өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ
ЗҮДС	Замын-Үүдийн дулааны станц
ХодС	Ховд дулааны станц
ХөдС	Хөвсгөл дулааны станц
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТӨҮГ	Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар
ЭГУЦС	Эгийн голын сан цахилгаан станц
ЭДЦС	Эрдэнэтийн дулааны цахилгаан станц
ЭБЦТС	Эрдэнэт булганы цахилгаан түгээх сүлжээ
ЭХҮТ	Эрчим хүчний үндэсний төв
ЭХЭЗХ	Эрчим хүчний эдийн засгийн хүрээлэн
ЭХС	Эрчим хүчний сайд
ЭХЯ	Эрчим хүчний яам

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД
Б.НАЙДАЛАА ТАНАА

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ АУДИТОР**

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу-3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26-04-37, Факс: (976-51) 26 42 30
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2026.04.27 № 1140
танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.5-д заасны дагуу Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдлын тайлан, санхүүгийн үр дүнгийн тайлан, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал болон үр дүн, мөнгөн гүйлгээний тайлангууд, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу хараат бусаар гүйцэтгэж, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 680,403.1 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээр санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна. Үүнд:

- Дамжуулан зээлийн үндсэн болон хүүгийн төлбөрт 61,186.9 сая төгрөгийн төлөгдөөгүй өр үүссэн, 226,873.3 сая төгрөгийн зээлийн үлдэгдлийг тооцоо нийлж, актаар баталгаажаагүй;
- Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжиж хугацаа дууссан төсөл, арга хэмжээг улсын комиссын актаар хүлээж авсан боловч 385,448.2 сая төгрөгийн хөрөнгийг ашиглагч байгууллагад шилжүүлээгүй;
- Хойшлогдсон хөрөнгө, өр төлбөрийн тооцоололд гадаад валютаар илэрхийлсэн өр төлбөр, ажилчдын тэтгэмжийн нөөцтэй холбоотой түр зөрүүгийн тооцооллыг хийж

бүртгэсэн боловч элэгдэх хугацаа болон капиталжуулалттай холбоотой элэгдэх хөрөнгийн өртгийн ялгаанаас үүссэн түр зөрүүг бүртгээгүй.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйл 5.1-д “Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална”, 5.1.4-т “үнэн зөв байх”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-т “санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.7-д “төрөөс хэрэгжүүлэх аливаа үйл ажиллагаа, хөтөлбөр, арга хэмжээ, татвар ногдуулалт, эсхүл хөнгөлөлт, баталгаа, зээл, өр төлбөр, санхүүгийн үйл ажиллагаа, болзошгүй өр төлбөр, тэдгээрийн үр дүн нь өнөө болон ирээдүй үеийн хооронд тэгш бус байдал үүсгэхгүй байх”, 6.4.8-д “төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 14 дүгээр зүйлийн 14.2.10-т “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх”, 14.3-т “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч өөрийн эрхлэх асуудлын төсвийн орлого, зарлагын зүй зохистой, үр ашигтай байдал, үр дүнгийн гүйцэтгэлийг хангаж, өөрт хамаарах төсвийн гүйцэтгэлийн биелэлтийг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, болон Зөвлөл Засгийн газар, Улсын Их Хурлын өмнө бүрэн хариуцна”, 69.1-д “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч бүр хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, төсвийн хөрөнгө, өр, төлбөр, орлого, зарлага, хөтөлбөр, арга хэмжээ, хөрөнгө оруулалтад санхүүгийн хяналт, шалгалт хийх, үнэлэлт, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах, эрсдэлийн удирдлагаар хангахад чиглэсэн дотоод аудитын албыг байгуулж, дотоод аудитор ажиллуулна”, Монгол Улсын Иргэний тухай хуулийн 453 дугаар зүйлийн 453.1-д “Зээлдэгч авсан зээлээ хугацаанд нь төлөөгүй бол хэтэрсэн хугацааны хүү, гэрээнд заасан бол нэмэгдүүлсэн хүү төлөх үүрэгтэй”, Сангийн сайдын 2021 оны 4 дүгээр тушаалын хавсралтаар баталсан “Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгийг ашиглах, эдгээр хөрөнгөөр санхүүжих төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, хяналт тавих, үнэлэх журам”-ын 11.5-д “Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж нь санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын гадаад зээл, тусламжийн асуудал хариуцсан нэгж болон өрийн удирдлагын асуудал хариуцсан нэгжтэй зээлийн ашиглалтын тооцоог энэ журмын 10 дугаар хавсралт дахь маягтын дагуу, гадаад зээлийн төсөл, арга хэмжээний хүрээнд улсын төсвийн санхүүжилтийн тооцоог энэ журмын 11 дүгээр хавсралтын дагуу сар бүрийн 2-ны дотор нийлж, акт үйлдэнэ” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй бөгөөд санхүүгийн тайлагналын “Толилуулга ба тодруулга”, “Эрх ба үүрэг”, “Иж бүрэн байх”, “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Засгийн газрын 2025 оны 115 дугаар тогтоол, Эрчим хүчний зохицуулах хорооны “Тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай” 2025 оны 42 дугаар тогтоолоор цагийн дээд хязгаараас давсан хэрэглээний тарифт 100.0 хувиар хөнгөлөлт үзүүлэхээр өөрчлөлт оруулж, тайлант онд 82.4 сая төгрөгийн гэр хорооллын айл өрхөд цахилгаан эрчим хүчний хөнгөлөлт үзүүлэх, өвлийн хүлэмжийн аж ахуйг хөгжүүлэх зарим арга хэмжээг санхүүжүүлсэн байна.

Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын 2026 оны ХЭГ/1076 албан бичгийг үндэслэн Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд Таван толгой түлш ХХК-ийн санхүүгийн тайланг нэгтгэн тайлагнасан.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Цахилгаан эрчим хүчний үйлдвэрлэлийн хэмжээ 2025 онд боловсруулалтаар 9,911.9 сая квт.ц болж, өмнөх оны гүйцэтгэлээс 1,157.6 сая квт.ц буюу 6.4 хувиар өссөн бөгөөд нийт цахилгааны 91.1 хувийг дулааны цахилгаан станцаар, 8.3 хувийг нар, салхины эх үүсвэрээр, 0.6 хувийг усан цахилгаан станцаар, 0.001 хувийг дизель цахилгаан станцаар тус тус үйлдвэрлэсэн байна.

Дулаан эрчим хүчний үйлдвэрлэл 13,036.5 мян.Гкал байгаа нь өмнөх оноос 459.1 мян.Гкал буюу 4.0 хувиар өссөн байна.

Тайлант онд Эрчим хүчний сайдын 2025 оны А/95, А/261, А/346 дугаар тушаалаар төрийн өмчит үйлдвэрийн газруудад 44,192.8 сая төгрөгийн эрчим хүчний татаас, санхүүжилт олгож, Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц төслийн түүх соёлын өвийг хамгаалах, нүүлгэн шилжүүлэх зардлыг Эрчим хүчний яамны урсгал зардлаас олгохоор баталсан боловч татаас, шилжүүлгээс 3,692.8 сая төгрөгийг гүйлгэн зарцуулсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төрөөс 14 мега төсөл хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Эрдэнэбүрэнгийн болон Эгийн голын усан цахилгаан станц, Сэргээгдэх эрчим хүч ба тархмал эх үүсвэрийг хөгжүүлэх зэрэг төслүүдийг хэрэгжүүлэхээр тусгаснаас Эрчим хүчний яамны урсгал төсөв буюу бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардлаас Засгийн газрын “Эгийн голийн усан цахилгаан станц төслийг эрчимжүүлэх тухай” 2025 оны 172 дугаар тогтоолын дагуу байгаль орчин, нийгмийн нөлөөллийн үнэлгээ, судалгааны зардалд 2,552.6 сая төгрөг, Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц барих төслийн хүрээнд 2023 оны 246 тогтоолоор нуур үүсэх талбайн түүх, соёлын өвийн дурсгалт зүйлсийн хяналтын тооллого, судалгааны ажилд 94.9 сая төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

С.МАГНАЙСҮРЭН

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Дансны нэр, төрөл	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,225,525,602.2	1,436,069,777.8
МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	93,954,821.4	116,406,906.5
АВЛАГА	145,206,420.8	237,231,356.8
УРЬДЧИЛГАА	60,208,699.2	69,721,391.5
БАРАА МАТЕРИАЛ	220,053,042.4	214,671,040.5
НӨӨЦИЙН БАРАА	21,383,949.7	17,101,332.2
БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	684,718,668.9	780,937,750.2
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,630,235,577.1	5,153,819,862.7
УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	1,112,312.1	14,368,156.7
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,629,123,265.0	5,139,451,705.9
Биет хөрөнгө	4,244,930,886.3	4,664,394,685.9
Биет бус хөрөнгө	363,093,232.8	383,312,148.8
Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/	21,099,146.0	91,744,871.2
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2	5,855,761,179.3	6,589,889,640.4
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	3,509,969,244.4	4,322,985,564.6
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	352,269,000.7	632,141,282.3
Богино хугацаат зээлийн өглөг	86,119,584.4	158,670,849.4
Өглөг	226,382,995.6	424,495,356.9
Урьдчилж орсон орлого	39,766,420.6	48,975,076.0
УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	3,157,700,243.8	3,690,844,282.3
Урт хугацаат зээл	3,157,700,243.8	3,690,844,282.3
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,345,791,934.9	2,266,904,075.8
Засгийн газрын хувь оролцоо	2,345,791,934.9	2,266,904,075.8
Засгийн газрын оруулсан капитал	3,271,431.5	3,271,431.5
Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	1,698,638,769.1	1,695,311,362.8
Эздийн өмчийн бусад хэсэг /ТӨҮГ/	403,583,781.7	520,659,236.6
Хуримтлагдсан үр дүн	(632,574,224.7)	(920,109,712.2)
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	872,872,177.4	967,771,757.1
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5	5,855,761,179.3	6,589,889,640.4

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Дансны нэр, төрөл	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	671,565,053.9	667,800,231.4
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	226,581,474.8	667,800,231.4
Тусламжийн орлого	-	268,768,063.7
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	444,983,579.0	-
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	660,047,951.5	836,343,246.1
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	660,047,951.5	836,343,246.1
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	640,019,178.0	820,887,242.7
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,897,395.7	29,280,934.6
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	481,862.1	41,274,683.5
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	93,851.6	130,431.7
Хангамж, бараа материалын зардал	92,092.3	87,167.4
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	134,608.6	4,093.8
Томилолт, зочны зардал	151,079.9	80,457.2
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	375,398,257.7	433,675,828.2
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	259,770,030.1	316,353,646.4
ТАТААС	7,429,543.6	5,100,000.0
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	12,599,229.9	10,356,003.4
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	11,517,102.4	(168,543,014.7)
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	25,335,395.3	4,813,833.0
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	17,713,920.2	121,785,061.8
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VII)=(IV)-(V)	7,621,475.1	(116,971,228.7)
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН	19,138,577.5	(285,514,243.4)

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Дансны нэр, төрөл	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт цэвэр хөрөнгө /өмч
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,279,296,114.6		2,279,296,114.6
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	3,391,902.9		3,391,902.9
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,282,688,017.5		2,282,688,017.5
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	1,440,432.6		1,440,432.6
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	134,070.1		134,070.1
Өмчид гарсан өөрчлөлт	43,451,934.5		43,451,934.5
Зарласан ногдол ашиг	(1,061,097.2)		(1,061,097.2)
Тайлант үеийн үр дүн	19,138,577.5		19,138,577.5
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,345,791,934.9		2,345,791,934.9
2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,345,791,934.9		2,345,791,934.9
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	(45,417,849.2)		(45,417,849.2)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,300,374,085.7		2,300,374,085.7
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	133,858,385.3		133,858,385.3
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	556,275.8		556,275.8
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	4,941,926.8		4,941,926.8
Өмчид гарсан өөрчлөлт	112,687,645.6		112,687,645.6
Тайлант үеийн үр дүн	(285,514,243.4)		(285,514,243.4)
2025 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	2,266,904,075.8		2,266,904,075.8

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Дансны нэр, төрөл	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	3,256,809,113.1	3,824,740,767.3
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,812,585,781.3	3,824,740,767.3
Нийтлэг татварын бус орлого	2,812,335,781.3	3,555,969,703.7
Хөрөнгийн орлого	-	3,000.0
Тусламжийн орлого	-	268,768,063.7
Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	250,000.0	-
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	444,223,331.8	-
НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,168,789,974.6	3,767,622,205.1
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,168,789,974.6	3,767,622,205.1
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,148,748,904.6	3,751,303,276.5
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	496,529,982.1	586,630,643.6
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	148,721,088.3	95,372,556.0
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	53,709,497.4	30,885,788.4
Хангамж, бараа материалын зардал	1,644,866,684.5	2,209,668,930.0
Нормативт зардал	246.0	-
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	141,423.7	4,093.8
Томилолт, зочны зардал	151,079.9	80,457.2
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	801,265,984.2	821,343,842.8
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,362,918.5	7,316,964.8
ХҮҮ	-	39,998.3
ТАТААС	7,429,543.6	5,100,000.0
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	12,611,526.4	11,178,930.3
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	88,019,138.5	57,118,562.2
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	2,721,169.9	4,628,018.2
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	430,794,669.6	276,739,926.3
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	430,794,669.6	276,739,926.3
Дотоод эх үүсвэрээр	430,794,669.6	276,739,926.3
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(428,073,499.8)	(272,111,908.1)
Бусад эх үүсвэр	423,437,656.4	303,212,823.1
САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	82,216,938.4	65,767,392.0
САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	341,220,718.0	237,445,431.1
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	1,166,356.7	22,452,085.1
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	92,788,464.6	93,954,821.4
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	93,954,821.4	116,406,906.5

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны нэр, төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	365,420,747,000.00	267,587,881,788.01	97,832,865,211.99	73.2
Татварын бус орлого	365,420,747,000.00	267,587,881,788.01	97,832,865,211.99	73.2
Тусламжийн орлого	365,420,747,000.00	267,587,881,788.01	97,832,865,211.99	73.2
Төсвөөс санхүүжих	365,420,747,000.00	267,587,881,788.01	97,832,865,211.99	73.2
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	365,420,747,000.00	267,278,253,464.01	98,142,493,535.99	73.1
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	135,998,847,000.00	134,725,383,542.96	1,273,463,457.04	99.1
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	8,968,895,200.00	7,779,012,903.64	1,189,882,296.36	86.7
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	4,775,558,400.00	4,067,958,834.27	707,599,565.73	85.2
Үндсэн цалин	2,597,360,700.00	2,502,302,703.33	95,057,996.67	96.3
Нэмэгдэл	1,348,300,000.00	962,289,062.24	386,010,937.76	71.4
Унаа хоолны хөнгөлөлт	411,792,300.00	428,381,966.32	(16,589,666.32)	104.0
Урамшуулал	418,105,400.00	174,985,102.38	243,120,297.62	41.9
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	623,383,600.00	533,853,796.53	89,529,803.47	85.6
Тэтгэврийн даатгал	431,205,800.00	371,770,780.72	59,435,019.28	86.2
Тэтгэмжийн даатгал	48,044,500.00	41,258,029.50	6,786,470.50	85.9
ҮОМШӨ-ний даатгал	24,022,200.00	21,051,679.36	2,970,520.64	87.6
Ажилгүйдлийн даатгал	24,022,200.00	19,954,661.52	4,067,538.48	83.1
Эрүүл мэндийн даатгал	96,088,900.00	79,818,645.43	16,270,254.57	83.1
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	165,111,700.00	130,431,715.05	34,679,984.95	79.0
Гэрэл, цахилгаан	129,835,400.00	103,017,482.94	26,817,917.06	79.3
Түлш, халаалт	25,476,800.00	19,597,746.98	5,879,053.02	76.9
Цэвэр, бохир ус	9,799,500.00	7,816,485.13	1,983,014.87	79.8
Хангамж, бараа материалын зардал	106,679,100.00	77,713,377.79	28,965,722.21	72.8
Бичиг хэрэг	13,467,400.00	8,308,290.00	5,159,110.00	61.7
Тээвэр, шатахуун	20,000,000.00	-	20,000,000.00	-
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	44,433,200.00	43,005,401.79	1,427,798.21	96.8
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,897,300.00	1,260,000.00	1,637,300.00	43.5
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	25,881,200.00	25,139,686.00	741,514.00	97.1
Нормативт зардал	208,300.00	-	208,300.00	-
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	208,300.00	-	208,300.00	-
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	26,245,500.00	2,483,800.00	23,761,700.00	9.5
Урсгал засвар	26,245,500.00	2,483,800.00	23,761,700.00	9.5
Томилолт, зочны зардал	92,648,200.00	79,982,497.00	12,665,703.00	86.3
Дотоод албан томилолт	92,648,200.00	79,982,497.00	12,665,703.00	86.3
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,092,469,700.00	2,810,464,202.00	282,005,498.00	90.9
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,877,275,000.00	2,647,574,122.00	229,700,878.00	92.0
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	99,400.00	-	99,400.00	-
Даатгалын үйлчилгээ	4,394,300.00	-	4,394,300.00	-
Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,801,600.00	931,167.00	870,433.00	51.7
Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	513,900.00	22,000.00	491,900.00	4.3
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	197,763,200.00	160,048,913.00	37,714,287.00	80.9
Газрын төлбөр	2,688,700.00	-	2,688,700.00	-
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	7,933,600.00	1,888,000.00	6,045,600.00	23.8
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	86,590,700.00	76,124,681.00	10,466,019.00	87.9

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Бараа үйлчилгээний бусад зардал	86,590,700.00	76,124,681.00	10,466,019.00	87.9
ТАТААС	44,192,817,200.00	44,192,817,100.00	100.00	100.0
Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	44,192,817,200.00	44,192,817,100.00	100.00	100.0
Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	44,192,817,200.00	44,192,817,100.00	100.00	100.0
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	82,837,134,600.00	82,753,553,539.32	83,581,060.68	99.9
Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	4,837,800.00	4,837,800.00	-	100.0
Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	4,837,800.00	4,837,800.00	-	100.0
Бусад урсгал шилжүүлэг	82,832,296,800.00	82,748,715,739.32	83,581,060.68	99.9
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	82,488,652,200.00	82,488,472,930.32	179,269.68	100.0
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	325,624,600.00	247,222,809.00	78,401,791.00	75.9
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18,020,000.00	13,020,000.00	5,000,000.00	72.3
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	229,421,900,000.00	132,552,869,921.05	96,869,030,078.95	57.8
Барилга байгууламж	193,910,800,000.00	126,719,266,207.05	67,191,533,792.95	65.3
Их засвар	7,000,000,000.00	3,820,404,962.00	3,179,595,038.00	54.6
Тоног төхөөрөмж	28,511,100,000.00	2,013,198,752.00	26,497,901,248.00	7.1
ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ	-	309,628,324.00	(309,628,324.00)	
АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	(309,628,324.00)	309,628,324.00	
Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	-	(309,628,324.00)	309,628,324.00	
АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	100	100	-	100.0
Удирдах ажилтан	4	4	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	84	84	-	100.0
Үйлчлэх ажилтан	12	12	-	100.0
ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	100	96	4	96.0
Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	82	82	-	100.0
Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	8	8	-	100.0
Улс төрийн албан хаагч (УТ)	6	6	-	100.0
Төрийн үйлчилгээний мэргэжлийн (ТҮМ)	4	-	4	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/мянган төгрөгөөр/

Дансны нэр, төрөл	Тайлант он
НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	220,000.0
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	220,000.0
Тусламжийн орлого	220,000.0
Хандив тусламж /дотоод/	220,000.0
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	220,000.0
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	220,000.0
ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ	220,000.0
АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	(220,000.0)
Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	(220,000.0)

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Засгийн газрын 2023 оны 197 дугаар тогтоолоор Эрчим хүчний яамны үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөрийг баталж, үйл ажиллагааны чиглэл, эрхэм зорилго, зорилтыг тодорхойлсон байна.

Эрчим хүчний яамны эрхэм зорилгыг “Монгол Улсын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн өсөлтийг хангахуйц эрчим хүчний бодлогыг хэрэгжүүлж, хүний эрүүл, аюулгүй, тав тухтай орчинд амьдрах болон үйлдвэрлэл, үйлчилгээний найдвартай, тогтвортой нөхцөлийг хангахад оршино” гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх эрхэм зорилгын хүрээнд дор дурдсан үйл ажиллагааны стратегийн зорилтыг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна. Үүнд:

- Эрчим хүчний салбарын стратеги төлөвлөлтийн бодлогыг боловсруулах, уламжлалт болон сэргээгдэх эрчим хүч, эрчим хүчний түлшний талаарх бодлого, хууль тогтоомж, дүрэм, журам боловсруулах, олон улсын хөгжлийн чиг хандлагатай нийцсэн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх;
- Эрчим хүчний үйлдвэрлэл хангамжийн хэрэгжүүлэх замаар үйлдвэрлэлийн ашиглалт, аюулгүй байдлыг хангах, эрчим хүчний нүүрсний хангамжийн тасралтгүй, найдвартай байдал, нүүрсний чанар, нөөцийн тогтвортой үйл ажиллагааг хангах, зохион байгуулах;
- Яамны үйл ажиллагааг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнах ажлыг зохион байгуулах, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, тушаалын хэрэгжилтийг хангуулах, төрийн албаны манлайллыг хангах, төрийн захиргааны албыг шуурхай удирдан, яамны дотоод ажлыг оновчтой төлөвлөн зохион байгуулах;
- Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсөв боловсруулах, зарцуулах, дотоод, гадаадын хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төслийн хэрэгжилтийг зохицуулах, төсвийн гүйцэтгэл, санхүүжилтийн хэвийн үйл ажиллагааг хариуцан зохион байгуулах, хяналт тавих, тайлагнах;
- Хөгжлийн бодлого, хөтөлбөр, төслийн хэрэгжилт, хууль тогтоомж, тогтоол, шийдвэр, төлөвлөгөөний биелэлт, яамны үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ хийх, үр дүнд нь үнэлгээ өгөх, дотоод аудит хийх, төсөл арга хэмжээ, тусламжийн хөрөнгийн үр ашигтай байдалд хяналт тавих, төрийн байгууллагын засаглал, эрсдэлийн удирдлагын хэрэгжилтэд хяналт тавих, үйл ажиллагааг үнэлэх, захиргааны хэм хэмжээ тогтоосон шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх, статистик мэдээлэл гаргах, эрчим хүчний үндэсний баланс гаргах ажлыг зохион байгуулах, эрчим хүчний алдагдлыг бууруулах, эдийн засгийн үр ашгийг дээшлүүлэх талаар санал боловсруулах;
- Салбарын хууль тогтоомж, техникийн зохицуулалт, норм, стандартын хэрэгжилтэд хяналт тавих, зөвлөмж зөвлөгөө өгөх, эрчим хүчний барилга байгууламжийн зураг төсөл, угсралт, ашиглалт, техникийн аюулгүй байдалд хяналт шалгалт хийх, эрчим хүчний барилга байгууламжийг байнгын ашиглалтад оруулах, хүлээн авах ажлыг зохион байгуулах, зохицуулах, эрчим хүчний барилга байгууламжийн ажил эхлүүлэх, үргэлжлүүлэх зөвшөөрөл олгох, хяналт тавих;
- Салбарын бодлого, хууль тогтоомжийн эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох санал боловсруулах, хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээ тогтоосон шийдвэрийг бүртгүүлэх, хянах, гэрээ, хэлэлцээрийн төсөл боловсруулах, хянах, хэрэгжилтэд хяналт тавих, хэрэгжилтийг хангуулах зорилгоор хууль зүйн техник, арга зүйн зөвлөмжөөр хангах.

Эрчим хүчний яам Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Засгийн газрын үйл ажиллагааны тэргүүлэх чиглэл, сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний зорилт, чиг үүргийг хэрэгжүүлэхэд мэргэшлийн, цаг үеэ олсон, шуурхай зөвлөгөө, бүх талын дэмжлэг үзүүлэх дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлж байна. Үүнд:

- Эрчим хүчний шинэ эх үүсвэр бий болгох, бүс нутгийн шугам сүлжээ байгуулах;
- Сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг дэмжин хөгжүүлэх;
- Эрчим хүчний хангамжийн тасралтгүй, найдвартай, ажиллагааг хангах;

- Эрчим хүчний эх үүсвэрүүдийн түлшний баланс гаргах замаар нүүрсний уурхайнуудын хүчин чадлыг өргөжүүлэх;
- Салбарын эдийн засгийн үр ашигтай байх, санхүүгийн чадавхыг сайжруулах, дотоод, гадаадын хөрөнгө оруулалтыг татах, олон улсын хөгжлийн чиг хандлагатай уялдуулан хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх;
- Эрчим хүч, түлш (эрчим хүчний нүүрс болон бусад төрөл)-ний салбарт шинжлэх ухаан, технологи, эрчим хүчний балансын судалгаа, стандарт, норм, нормативын баримт бичиг, техник, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэлт хийж, эрчим хүчний хэмнэлттэй, дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлэх;
- Салбарын удирдлага болон тогтолцоог боловсронгуй болгох, тус салбарт хувийн хэвшлийн оролцоог нэмэгдүүлж, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийг хөгжүүлэх замаар салбарын өрсөлдөх чадавхыг дээшлүүлэх;
- Эрчим хүчний хангамжийн аюулгүй байдалд хяналт тавих;
- Дотоод, гадаадын хөрөнгө оруулалтыг татах, олон улсын хөгжлийн чиг хандлагатай нийцсэн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх зэрэг үйл ажиллагааны тэргүүлэх чиглэлтэй ажиллах.

Монгол Улсын цахилгаан эрчим хүчний үйлдвэрлэлийн хэмжээ 2025 онд боловсруулалтаар 9,911.9 сая квт.ц болж, өмнөх оны гүйцэтгэлээс 1,157.6 сая квт.ц буюу 6.4 хувиар өссөн бөгөөд нийт цахилгааны 91.1 хувийг дулааны цахилгаан станцаар, 8.3 хувийг нар, салхины эх үүсвэрээр, 0.6 хувийг усан цахилгаан станцаар, 0.001 хувийг дизель цахилгаан станцаар тус тус үйлдвэрлэсэн байна.

Тайлант онд 2,700.5 сая квт.ц цахилгаан эрчим хүчийг импортоор авсан нь өмнөх онтой харьцуулахад 163.7 сая квт.ц буюу 5.72 хувиар буурсан байна.

Дулаан эрчим хүчний үйлдвэрлэл 13,036.5 мян.Гкал байгаа нь өмнөх оноос 459.1 мян.Гкал буюу 4 хувиар өсжээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын үйл ажиллагаанд тайлант онд яамны үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг дараах хууль тогтоомж, бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна.

- Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар “Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”-ыг шинэчлэн баталж, төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын нэгдмэл, стандартчилагдсан хэрэгжилтийг хангах эрх зүйн орчныг бүрдүүлсэн;
- Засгийн газрын “Журамд өөрчлөлт оруулах тухай” 2025 оны 115 дугаар тогтоолоор цахилгаан эрчим хүчний хөнгөлөлт үзүүлэх цагийн хязгаарыг өөрчилсөн;
- Эрчим хүчний зохицуулах хорооны “Тогтоолд өөрчлөлт оруулах тухай” 2025 оны 42 дугаар тогтоолоор 100.0 хувь хөнгөлөлт үзүүлэх хэмжээг өөрчилсөн;
- Засгийн газрын “Яамдын орон тооны хязгаарт өөрчлөлт оруулах тухай” 2025 оны 07 дугаар тогтоол.

Мөн дараах эрх зүйн актыг мөрдөж ажилладаг. Үүнд:

- Эрчим хүчний тухай хууль;
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль;
- Хөдөлмөрийн тухай хууль;
- Хувь хүний албан татварын тухай хууль;
- Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль;
- Монгол Улсын 2025 оны төсвийн тухай хууль;
- Сэргэгдэх эрчим хүчний тухай хууль;
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль;
- Шилэн дансны тухай хууль;
- Татварын багц хууль.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тайлант оны хяналт шинжилгээ, дотоод аудитын газар Эрчим хүчний яамны 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг үндэслэн нийт 49 зорилтын хүрээнд 161 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр баталж, гүйцэтгэлийг 88.8 хувийн хэрэгжилттэй гэж үнэлсэн байна. Төлөвлөсөн арга хэмжээний 130 нь бүрэн хангалттай, 6 нь хангалттай, 25 нь хангалтгүй эрчимжүүлэх шаардлагатай гэж үнэлэгджээ.

Эрчим хүчний яамны Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газрын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Төрийн нарийн бичгийн даргын 2024 оны А/26 тушаалаар нэмэлт, өөрчлөлт оруулан баталсан “Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг” нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 734,128.5 сая төгрөгөөр буюу 0.11 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	93,954.8	116,407.0	22,452.2
Авлага	145,206.4	237,231.3	92,024.9
Урьдчилгаа	60,208.7	69,721.4	9,512.7
Бараа материал	220,053.0	214,671.0	(5,382.0)
Нөөц хөрөнгө	21,383.9	17,101.3	(4,282.6)
Бусад эргэлтийн хөрөнгө	684,718.7	780,937.7	96,219.0
Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	1,112.3	14,368.1	13,255.8
Үндсэн хөрөнгө	4,629,123.2	5,139,451.7	510,328.5
Нийт хөрөнгө	5,855,761.1	6,589,889.6	734,128.5
Өр төлбөр	3,509,969.2	4,322,985.5	813,016.3
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	2,345,791.9	2,266,904.0	(78,887.9)
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	5,855,761.1	6,589,889.6	734,128.5

Эх сурвалж: Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Дээрх хүснэгтээс харахад өмнөх оны үзүүлэлтээс мөнгөн хөрөнгө, авлага, урьдчилгаа, бусад эргэлтийн хөрөнгө, урт хугацаат хөрөнгө оруулалт, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөрийн дансны үлдэгдэл нэмэгдэж, бараа материал, нөөц хөрөнгө, эздийн өмч хасагдсан байна.

3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 116,406.9 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 22,452.1 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 2. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/ Өсөлт (+), Бууралт (-)
Кассад байгаа бэлэн мөнгө	283.5	2,687.8	2,404.3
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	93,534.9	113,058.7	19,523.8
Төгрөг	92,004.6	110,198.1	18,193.5
Төрийн сангийн харилцах	17,997.7	19,163.4	1,165.7
Арилжааны банк дахь харилцах	74,006.8	91,034.8	17,028.0
Гадаад валют	1,530.3	2,860.5	1,330.2
Арилжааны банк дахь харилцах	1,530.3	2,860.5	1,330.2
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	136.3	660.4	524.1
Дүн	93,954.8	116,406.9	22,452.1

Эх сурвалж: Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэлд төрийн сангийн харилцах дансны 19,163.4 сая төгрөг, арилжааны банкны харилцах дансны 91,034.8 сая төгрөг, гадаад валютын харилцах дансны 2,860.5 сая төгрөг, кассад байгаа бэлэн мөнгө 2,687.8 сая төгрөг, замд яваа мөнгөн хөрөнгийн 660.4 сая төгрөг тус тус бүртгэлтэй байна.

Аудитын илрүүлэлт

- Холбогдох тушаал шийдвэргүй, анхан шатны баримт бүрдэл дутуу АДЦС ТӨХК 318.8 сая төгрөг, ББЭХС ТӨХК 23.2 сая төгрөг, ТТДЦС ТӨХК 7.6 сая төгрөг, ЭДЦС ТӨХК 3.6 сая төгрөг, ЭХҮХ ТӨХК 1.9 сая төгрөг, ЭХЯ 67.1 сая төгрөг, ЭБЦТС 0.5 сая төгрөг, БДЦС ТӨХК 111.3 сая төгрөг, БНЦС ТӨХК 2.9 сая төгрөг, БЗӨБЦС ТӨХК 1.0 сая төгрөг, ДХЦС ТӨХК 28.1 сая төгрөг, АУЭХС ТӨХК 80.2 сая төгрөг, ЗҮДС ТӨҮГ 5.7 сая төгрөг, ЭБЦТС ТӨХК 98.7 сая төгрөг;
- Цалин, тэтгэмж, урамшуулал илүү, дутуу олгосон, үндсэн үүргээ хэрэгжүүлсэн албан хаагчдад илүү цаг олгосон АУЭХС ТӨХК 14.9 сая төгрөг, ДДС ТӨХК 0.7 сая төгрөг, ДХЦС ТӨХК 104.9 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 55.0 сая төгрөг, ЭДЦС ТӨХК 42.2 сая төгрөг, ЭДЦС ТӨХК 4.9 сая төгрөг, ЭХҮТ 7.2 сая төгрөг, ЭХЯ 35.3 сая төгрөг,
- Сахилгын шийтгэлтэй албан хаагчид урамшуулал олгосон БДЦС ТӨХК 3.6 сая төгрөг, ББЭХС ТӨХК 112.3 сая төгрөг, ЗҮДС ТӨҮГ 0.3 сая төгрөг, ЭХҮТ ТӨХХК 28.3 сая төгрөг;
- Удирдлагын буруу шийдвэрээр ажлаас халагдсан ажилтанд шүүхийн шийдвэрийн дагуу ажилгүй байсан хугацааны олгосон цалин урамшууллыг нөхөн төлүүлээгүй ДХЦС ТӨХК 92.6 сая төгрөг;
- Үйлдвэрчний эвлэлийн хорооны даргад компаниас нэмэгдэл урамшууллыг олгосон АДЦС ТӨХК 8.6 сая төгрөг, ДХЦС ТӨХК 3.3 сая төгрөг, ДГЦС ТӨХК 3.5 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 70.0 сая сая төгрөг;
- Хамтын гэрээнд заасны дагуу халаалтын улирлын хөнгөлөлт, шагналын дагалдах мөнгө жил бүр олгосон ДДЦС ТӨХК 13.8 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 251.5 сая төгрөг, ЦДҮС ТӨХК 8.2 сая төгрөг;
- Ажилчдын цалингаас хандивт зарцуулахаар суутгал хийсэн ДДЦС ТӨХК 7.8 сая төгрөг;
- Эрчим хүчний баяр, ойн хүрээнд зарцуулсан, арвилан хэмнэлтгүй, үр ашиггүй зардал гаргасан АУЭХС ТӨХК 40.7 сая төгрөг, БДЦС ТӨХК 27.9 сая төгрөг, БЗӨБЦС ТӨХК 109.1 сая төгрөг, ДДС ТӨХК 6.5 сая төгрөг, ДХЦС ТӨХК 5.2 сая төгрөг, ТТДЦС ТӨХК 6.5 сая төгрөг, ЭХЯ 11.5 сая төгрөг;
- Ном хэвлүүлэх, видео контент зар сурталчилгаа, тэмцээний зардал ББЭХС ТӨХК 27.6 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 75.5 сая төгрөг, ДХЦС ТӨХК 6.4 сая төгрөг, ДГЦС ТӨХК 3.3 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 9.3 сая төгрөг, ДБЭХС ТӨХК 8.9 сая төгрөг, ДБЭХС ТӨХК 11.4 сая төгрөг, ТТДЦС ТӨХК 37.1 сая төгрөг, ЭБЦТС ТӨХК 1.7 сая төгрөг, ЭДЦС ТӨХК 105.7 сая төгрөг, ЭХҮТ ТӨХХК 141.7 сая төгрөг;
- Төсвийн сахилга бат, хариуцлагыг чангатгах тухай албан даалгаврыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, тэвчиж болох зардлыг санхүүжүүлсэн БЗӨБЦС ТӨХК 291.8 сая төгрөг, АУЭХС ТӨХК 1.9 сая төгрөг;
- Төрийн хэмнэлтийн хууль зөрчин албан хаагчдад шагнал, тэтгэмж, бусад зардалд зарцуулсан АУЭХС ТӨХК 52.3 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 1.0 сая төгрөг;
- Гэрээний үүргийн биелэлт хангалтгүй, гэрээний хугацаа сунгасан, гэрээнээс илүү нийлүүлсэн, алданги тооцоогүй ДГЦС ТӨХК 21.4 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 476.9 сая төгрөг, ЭДЦС төхк 198.1 сая төгрөг;
- Ажлаас гарсан хүмүүстэй хувцасны тооцоо хийгээгүй, барагдуулах талаар зохицуулалт тусгаагүй ДДЦС ТӨХК

- Цалин унааны мөнгө давхардуулан олгосон ДҮТ 29.9 сая төгрөг, ХөДЦС төхк 1.6 сая төгрөг, ЭДЦС ТӨХК 55.0 сая төгрөг;
- Шатахуунд хянаж хэрэгжүүлээгүй, түрээсийн төлбөр илүү олгосон ТТДЦС ТӨХК 78.6 сая төгрөг, ЭБЦТС ТӨХК 10.9 сая төгрөг;
- НӨАТ болон тооцоололтой холбоотой УБЦТС ТӨХК 1,356.6 сая төгрөг;
- Компанийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг тооцох талаар тодорхой бодлого тусгаагүй бөгөөд байгууллагын бүтцээр ерөнхий инженерийн удирдлагад байгаа газар, хэлтсийн зардлыг өртөгт хуримтлуулан бүртгэдэг ЦДҮС ТӨХК;
- Менежментийн зөвлөгөө өгөх үйлчилгээний гэрээг дүгнэхгүйгээр Эрчимт Монгол ТӨХК-д шилжүүлсэн ЭДЦС ТӨХК 256.9 сая төгрөг;
- Зураг төсөвгүй зардал гаргасан ЭБЦТС ТӨХК 18.0 сая төгрөг;
- Томилолтын баталсан төсвийг хэтрүүлэн зарцуулсан ЭХҮД ТӨХК 315.8 сая төгрөг.
- Засгийн газрын 2025 оны "Эгийн голын усан цахилгаан станц төслийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх тухай 172 тогтоолоор Сэлэнгэ мөрний сав газрын эко системд үзүүлэх өөрчлөлтийг тодорхойлох судалгааны ажилд шаардагдах зардлыг тус яамны урсгал төсвийн ангилалд баталж, зарцуулсан, уг санхүүжилт хэлбэрээр олгож, тайлант оны үр дүнг нэмэгдүүлсэн ЭХЯ 770.2 сая төгрөг.

3.4.2 Авлага

Авлага дансны эцсийн үлдэгдэл 237,231.3 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 92,024.9 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 3. Авлагын үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчтай холбогдсон авлага	90.7	2,260.6	2,169.9
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	60.1	880.5	820.4
Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	309.6	309.6
Дансны авлага /ТӨҮГ/	121,396.1	178,433.8	57,037.7
Татвар, НДШ-ийн авлага /ТӨҮГ/	14,082.8	37,887.1	23,804.3
Байгууллагаас авах авлага	9,576.7	17,459.7	7,883.0
Хувь хүмүүсээс авах авлага	9,190.3	16,739.1	7,548.8
Хувь хүмүүсээс авах авлага	386.3	720.5	334.2
Дүн	145,206.4	237,231.3	92,024.9

Эх сурвалж: Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайланд онд авлага дансны үлдэгдэл 92,024.9 сая төгрөгөөр өсөхөд Дарханы дулааны цахилгаан станц ТӨХК 5,624.2 сая төгрөг, Диспетчерийн үндэсний төв ТӨХК 76,288.3 сая төгрөг, Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ ТӨХК 10,103.4 сая төгрөг, Дулааны гуравдугаар цахилгаан станц ТӨХК 15,368.2 сая төгрөг, Улаанбаатар цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК 37,480.8 сая төгрөг, Амгалан дулааны станц ТӨХК 8,596.5 сая төгрөг, Дулааны дөрөвдүгээр цахилгааны станц ТӨХК 16,932.3 сая төгрөг, Таван толгой түлш ХХК 19,651.5 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн, Улаанбаатар дулааны сүлжээ ТӨХК 2,385.2 сая төгрөг, Эрдэнэт Булганы цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК 6,123.2 сая төгрөг, Эрчим хүчний эдийн засгийн хүрээлэн ТӨААТҮГ 465.2 сая төгрөгөөр буурсан зэрэг нь нөлөөлжээ.

Аудитын илрүүлэлт:

- Цалингуурууштай шийдвэр гаргасан албан тушаалтнаар төлүүлэх, тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй АДС ТӨХК 3,530.1 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 2,472.9 сая төгрөг, ДҮТ 2.2 сая төгрөг, ТТТ ХХК 40.7 сая төгрөг, УБЦТС ТӨХК 98.5 сая төгрөг, ЭБЦТС ТӨХК 2.1 сая төгрөг, ЭХЯ 48.0 сая төгрөг, ДГЦС ТӨХК 118.7 сая төгрөг;
- Тайлант оны авлага нэмэгдүүлсэн, давхардуулан бүртгэсэн ДзДЦС ТӨХК 156.3 сая төгрөг, ДБЭХС ТӨХК 3,916.7 сая төгрөг, ЦДҮС ТӨХК 74.5 сая төгрөг, ЭХЯ 73.0 сая төгрөг;
- Барагдуулж ажиллаагүй ДГЦС ТӨХК 15.2 сая төгрөг;
- Насжилт өндөртэй, эрсдэлтэй болох магадлалтай авлага УБДС ТӨХК 1,735.2 сая төгрөг.

3.4.3 Урьдчилгаа

Урьдчилгаа дансны эцсийн үлдэгдэл 69,721.4 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 9,512.7 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 4. Урьдчилгаа дансны үлдэгдэл

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Урьдчилж гарсан зардал	60,037.4	69,206.7	9,169.3
Төрийн өмчийн үйлдвэр, аж ахуйн газар	1.8	7.7	5.9
Хувийн хэвшлийн үйлдвэр, аж ахуйн газар	-	3.7	3.7
Урьдчилгаа тооцоо	169.5	503.3	333.8
Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа	169.5	503.3	333.8
Дүн	60,208.7	69,721.4	9,512.7

Эх сурвалж: Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Урьдчилж гарсан зардал дансны үлдэгдэлд 9,512.7 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь Улаанбаатар дулааны сүлжээ ТӨХК нь дулааны станцуудаас худалдаж авсан дулаан, эрчим хүчний төлөлт 11,788.3 сая төгрөгөөр өсөж, Таван тогой түлш ХХК 6,463.9 сая төгрөг буурснаас шалтгаалжээ.

Аудитын илрүүлэлт:

- Урьдчилж төлсөн тооцооны авлага нь Шүүх, хяналтын байгууллагаар шийдвэрлүүлсэн боловч одоо хүртэл барагдаагүй ДБЭХС ТӨХК 8.0 сая төгрөг,

3.4.4 Бараа материал

Бараа материалын дансны эцсийн үлдэгдэл 214,671.0 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 5,382.0 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 5. Бараа материалын үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал	48,909.1	20,305.0	(28,604.1)
Тусгай зориулалттай материал	48,862.4	20,271.0	(28,591.4)
Эм боох материал	46.7	33.4	(13.3)
Дуусаагүй үйлдвэрлэл	443.2	5,184.9	4,741.7
Бэлэн бүтээгдэхүүн	32,626.4	51,891.9	19,265.5
Хангамжийн материал	137,945.9	137,229.0	(716.9)
Бичиг хэргийн материал	656.8	752.0	95.2
Аж ахуйн материал	5,371.8	3,885.7	(1,486.1)
Сэлбэг хэрэгсэл	70,971.8	78,608.5	7,636.7
Түлш, шатах тослох материал	33,753.4	19,403.6	(14,349.8)
Барилгын засварын материал	14,628.6	15,996.4	1,367.8
Хүнсний материал	456.9	343.6	(113.3)
Биологийн хөрөнгө	1.5	2.9	1.4
Бусад хангамжийн материал	12,106.4	18,238.9	6,132.5
Мал амьтад	126.8	57.3	(69.5)
Дүн	220,053.0	214,671.0	(5,382.0)

/сая төгрөгөөр/

Эх сурвалж: Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын үлдэгдэл 5,382.0 сая төгрөгөөр буурахад тайлант онд худалдан авсан 1,832,692.1 сая төгрөг, балансаас балансад шилжүүлэн авсан 7,298.9 сая, ангилал хооронд шилжүүлэн бүртгэсэн 598,692.1 сая төгрөг, нийт 2,438,683.2 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, зарцуулсан 2,379,279.7 сая төгрөг, шилжүүлсэн 22,677.8 сая төгрөг, бусад болон дансны ангилал хооронд шилжүүлэн бүртгэсэн 46,390.3 сая төгрөг, нийт 2,448,347.8 сая төгрөгөөр хасагдсан нь нөлөөлжээ.

Аудитын илрүүлэлт

- Дансны нэр төрлөөр гаргаагүй, шууд зардлаар бүртгэсэн БНЗӨБЦС ТӨХК 320.2 сая төгрөг,
- Нүүсний үлдэгдэл тооцоо баталгаажуулаагүй ДХЦС ТӨХК 1,522.6 сая төгрөг,
- Ашиглагдахгүй байгаа бараа материал ДГЦС ТӨХК 4.6 сая төгрөг,
- Бараа материалын нөөц үүсгэсэн ДДЦС ТӨХК 2.485.1 сая төгрөг,
- Бараа материал бэлтгэж зээлсэн ДДЦС ТӨХК 6.2 сая төгрөг,
- Бараа материалын үлдэгдлийг тоолоогүй, өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийн хурлын тэмдэглэлд хэлэлцэж баталгаажуулаагүй ЭХЯ 156.9 сая төгрөг,

3.4.5 Нөөц хөрөнгө

Нөөц хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл 17,101.3 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 4,282.6 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 6. Нөөц барааны үлдэгдэл

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Нөөцийн бараа	21,383.9	17,101.3	(4,282.6)
Дүн	21,383.9	17,101.3	(4,282.6)

Эх сурвалж: Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нөөцийн барааны материал дансны үлдэгдэлд Дорнод бүсийн систем ТӨХК 495.2 сая төгрөг, Дулааны дөрөвдүгээр цахилгаан станц 15,347.5 сая төгрөг, Хөвсгөл дулааны станц ТӨХК 139.1 сая төгрөг, Улаанбаатар дулааны сүлжээ ТӨХК 256.9 сая төгрөг, Улаангомьын дулааны хоёрдугаар станц ТӨХК 105.0 сая төгрөг, Таван толгой дулааны цахилгаан станц ТӨХК 757.5 сая төгрөгийн үлдэгдлүүд бүртгэлтэй байна.

Эрчим хүчний салбар төрийн өмчит хуулийн этгээдүүд аваарын нөөц үүсгэж, зарцуулж, нөхөн бүрдүүлэлт хийдэг байна.

3.4.5 Бусад эргэлтийн хөрөнгө

Бусад эргэлтийн хөрөнгө дансны эцсийн үлдэгдэл 780,937.7 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 96,219.0 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 6. Бусад эргэлтийн хөрөнгийн үлдэгдэл

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Бусад эргэлтийн хөрөнгө /ТӨҮГ/+Бусад	684,718.7	780,937.7	96,219.0
Дүн	684,718.7	780,937.7	96,219.0

Эх сурвалж: Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бусад эргэлтийн хөрөнгө дансны үлдэгдэлд ЭХЯ-ны хөрөнгө оруулалтын 728,163.3 сая төгрөгийн, Баруун бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК-ийн 52,774.4 сая төгрөгийн хөрөнгө тус тус бүртгэлтэй байна.

3.4.6 Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт

Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт дансны эцсийн үлдэгдэл 14,368.1 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 13,255.8 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 8. Урт хугацаат хөрөнгө оруулалтын үлдэгдэл

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Урт хугацаат зээл	1,112.3	14,368.1	13,255.8
Гадаад зээлээс дамжуулан зээлдүүлсэн зээлийн авлага	1,112.3	14,368.1	13,255.8
Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдэд олгосон зээл	1,112.3	14,368.1	13,255.8
Дүн	1,112.3	14,368.1	13,255.8

Эх сурвалж: Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт дансанд цэвэр дүнгээр Улаанбаатар дулааны сүлжээ ТӨХК-ийн нийт 13,792.2 сая төгрөгөөс Азийн хөгжлийн банкны Эрчим хүчний хэмнэлтийн төсөл 757.9 сая төгрөг, Дулааны үр ашгийг дээшлүүлэх төсөл 5,672.4 сая төгрөг, Дэлхийн банкны дулаан хангамжийн үр ашгийг нэмэгдүүлэх төслийн хөрөнгө оруулалтын зээлийн 7,361.9 сая, Цахилгаан

дамжуулах үндэсний сүлжээ ТӨХК 575.9 сая төгрөгийн үлдэгдэл тус тус бүртгэлтэй байна.

3.4.5 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн дансны эцсийн үлдэгдэл цэвэр дүнгээр 5,139,451.7 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 510,328.5 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	4,244,930.9	4,664,394.7	419,463.8
Барилга, байгууламж, орон сууц	1,477,546.4	4,664,394.6	3,186,848.2
Авто-тээврийн хэрэгсэл	110,080.4	129,602.5	19,522.1
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	4,964,557.2	4,799,238.8	(165,318.4)
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	21,299.6	22,579.0	1,279.4
Бусад үндсэн хөрөнгө	468,508.3	510,064.5	41,556.2
Дуусаагүй барилга, байгууламж	517,349.2	423,102.7	(94,246.5)
Биет бус хөрөнгө	363,093.2	383,312.1	20,218.9
Программ хангамж	19,460.8	22,844.8	3,384.0
Бусад биет бус хөрөнгө	363,926.0	385,484.9	21,558.9
Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/	21,099.1	91,744.9	70,645.8
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө /ТӨҮГ/	6,708.2	7,074.5	366.3
Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө /ТӨҮГ/	-	357.0	357.0
Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө /ТӨҮГ/ + Бусад	14,390.9	84,313.2	69,922.3
Дүн	4,629,123.2	5,139,451.7	510,328.5

Эх сурвалж: Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 510,328.5 сая төгрөгөөр өсөхөд тайлант онд өөрийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 356,720.9 сая төгрөг, хандиваар 258,639.9 сая төгрөг, балансаас балансад шилжүүлэн авсан 108,059.8 сая төгрөг, бусад эх үүсвэрээр 485,351.1 сая төгрөг, бүтцийн өөрчлөлт дотоод 13.1 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн, худалдсан 546.1 сая төгрөг, акталсан 35,095.1 сая төгрөг, балансаас балансад шилжүүлсэн 49,923.9 сая төгрөг, дансны ангилал хооронд шилжүүлэн бүртгэсэн 38,577.0 сая төгрөг, бусад эх үүсвэрээр 395,293.4 сая төгрөг, дахин үнэлгээний хорогдуулгаар 727,483.6 сая төгрөгөөр тус тус хасагдсан нь нөлөөлжээ.

Дуусаагүй барилга байгууламж дансны үлдэгдэл 423,102.7 сая болж, өмнөх оноос 94,246.5 сая төгрөгөөр буурсан нь төрийн өмчийн компанийн өөрийн эх үүсвэр болон төсөл хөтөлбөр, улсын төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжиж байгаа дуусаагүй ажлыг хуримтлуулж бүртгэсэн холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Үндсэн хөрөнгийн жилийн эцсийн үр дүнг шийдвэрлээгүй АУЭХС ТӨХК 5.3 сая төгрөг;
- Жилийн эцсийн тооллого хийж баталгаажуулаагүй, нэгтгэсэн тооллогын нэгдсэн бүртгэл, тооллогын тайлан илтгэх хуудас ирүүлээгүй, тушаал шийдвэрийг хавсаргаагүй АДС ТӨХК, НДС ТӨХК;
- Хөрөнгийн дансанд ангилаагүй БДС ТӨХК 2.0 сая төгрөг;
- Үндсэн хөрөнгийг зөрүүтэй тайлагнасан, бүртгээгүй, илүү, дутуу бүтгэсэн БДС ТӨХК 0.8 сая төгрөг, ДзДЦС ТӨХК 165.0 сая төгрөг, УБЦТС ТӨХК 6,358.9 сая төгрөг, ЭХҮТ ТӨХХК 25.5 сая төгрөг, ЭХҮТ ТӨХХК 304.6 сая төгрөг;
- Үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй ашиглалтын хугацаа дуусаж, элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн боловч ашиглагдаж байгаа 65 нэр төрлийн төгрөгийн дансны үнэ бүхий хөрөнгийг бодит үнэ цэнээр нь үнэлж бүртгээгүй, шинэчлэн тогтоох саналыг ТӨБЗГ-т хүргүүлж, шийдвэрлүүлээгүй БДС ТӨХК ТХН 37.5 сая төгрөг, ДХЦС ТӨХК 5.5 сая төгрөг, ДГЦС ТӨХК 43.9 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 2,658.0 сая төгрөг, ДҮТ 185.1 сая төгрөг, НДС ТӨХК 1,472.4 сая төгрөг, ЭДЦС ТӨХК, ЭБЦТС ТӨХК, ЭХЯ 260.8 сая төгрөг;
- Балансын үнэ бүхий үндсэн хөрөнгийг Хөрөнгө хүлээлцэн акт үйлдэн хүлээлгэн өгсөн боловч Таван толгой түлш ХХК-ийн санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй ТТТ ХХК 730.1 сая төгрөг;
- ТӨБЗГ-ын шийдвэр гараагүйгээс шалтгаалан ТТТ ХХК 819.6 сая төгрөгийн анхны өртөгтэй 174.3 сая төгрөгийн элэгдэлтэй хөрөнгө санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй;
- Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын даргын зөвшөөрөл аваагүй үндсэн хөрөнгийн дансны ангилал буруу бүртгээнийг үндсэн хөрөнгө болон биет бус хөрөнгийн дансны хооронд залруулга хийхдээ ТТТ ХХК 40,768.4 сая төгрөг;
- Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжиж дуусаж, ашиглалтад орсон, барьцаа хөрөнгийн дансанд чанарын баталгаа болон зүгшрүүлэх, тохируулах хугацаанд байршуулсан мөнгөн хөрөнгөө бүрэн буцаан авсан 76 төсөл, арга хэмжээний хөрөнгө нь Эрчим хүчний яамны хөрөнгө оруулалтын бусад эргэлтийн хөрөнгийн

дансанд бүртгэлтэй, хөрөнгө оруулалтаар бий болсон эдгээр хөрөнгийг холбогдох төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгөд бүртгүүлж, элэгдэл, хорогдлыг тооцон бүртгэх ажлыг зохих журмын дагуу хэрэгжүүлээгүй ЭХЯ ХО385,448.2 сая төгрөг.

3.4.7 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн дансны эцсийн үлдэгдэл 4,332,985.6 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 813,016.4 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 8. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Богино хугацаат өр төлбөр	352,269.0	632,141.3	279,872.3
Урт хугацаат өр төлбөр	3,157,700.2	3,690,844.3	533,144.1
Дүн	3,509,969.2	4,322,985.6	813,016.4

Эх сурвалж: Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэл 632,141.3 сая төгрөг болж өмнөх оноос 279,872.3 сая төгрөгөөр өссөн. Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэлд урт хугацаат зээлийн хуваарийн дагуу төлөгдөх хугацаа болсон 7 төрийн өмчит хувьцаат компанийн 158,670.8 сая төгрөгийн арилжааны банк, төслийн зээл, урьдчилж олсон орлого, аж ахуйн нэгж, хувь хүнд олгох өр төлбөрүүд байна.

Урт хугацаат өр төлбөр 3,690,844.2 сая төгрөг болж өмнөх оноос 533,144.1 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Эрчим хүчний эрхлэх асуудлын хүрээний харьяа байгууллагуудын тайлант оны дамжуулан зээлийн 42 төсөл, арга хэмжээний үндсэн болон зээлийн хүүгийн төлбөрт 101,475.0 сая төгрөг төлөхөөс, 39,952.0 сая төгрөгийг төлж, 61,523.1 сая төгрөг төлөгдөөгүй, өрийн хэмжээ нэмэгдсэн. Мөн дамжуулан зээлийн 1,122,827.5 сая төгрөгийн үлдэгдлийг Сангийн яамтай тооцоо нийлж, актаар баталгаажуулахдаа 226,873.3 сая төгрөгийн үлдэгдлийг зөрүүтэй баталгаажуулсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Өр төлбөрийн талаар

- Тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй АДС ТӨХК 649.7 сая төгрөг, БндС ТӨХК 10.7 сая төгрөг, ДГЦС ТӨХК 32.5 сая төгрөг, ЭБЦТС ТӨХК 9.6 сая төгрөг;
- Өр төлбөр нэмэгдсэн ДБЭХС ТӨХК 313,945.1 сая, ХДЦС ТӨХК 21.1 сая төгрөг, ДзДЦС ТӨХК 35.9 сая төгрөг, ЭБЦТС ТӨХК 281.0 сая төгрөг;
- Өр төлбөр үүсгэж бүртгээгүй УБЦТС ТӨХК 72.7 сая төгрөг;
- Урьдчилж орсон орлого дансанд бүртгэлтэй төсөвт байгууллагаас илүү шилжүүлсэн үйлчилгээний төлбөр бөгөөд түүнийг суутган тооцож буцаан шилжүүлээгүй нь төсвийн шууд захирагчдад Төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэхгүй байх нөхцөл боломжийг дэмжсэн НДС ТӨХК 36.4 сая төгрөг;

Дамжуулан зээлийн талаар

- Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өр төлбөр ДДЦС ТӨХК 67,104.0 сая төгрөг, ЭБЦТС ТӨХК.

3.4.8 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эцсийн үлдэгдэл 6,589,889.6 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 734,128.5 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 9. Засгийн газрын хувь оролцоо

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	3,271.4	3,271.4	-
Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	1,698,638.8	1,695,311.3	(3,327.5)
Эздийн өмчийн бусад хэсэг /ТӨҮГ/	403,583.8	520,659.2	117,075.4
Хуримтлагдсан үр дүн	(632,574.2)	(920,109.7)	(287,535.5)
Өмнөх үеийн үр дүн	(651,712.8)	(634,595.5)	17,117.3
Тайлант үеийн үр дүн	19,138.6	(285,514.2)	(304,652.8)
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	872,872.2	967,771.8	94,899.6
Дүн	5,855,761.1	6,589,889.6	734,128.5

Эх сурвалж: Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эцсийн үлдэгдэл 2,266,904.0 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 78,887.8 сая төгрөгөөр буурахад тайланд онд хуримтлагдсан үр дүн 287,535.4 сая төгрөг, хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү 94,899.5 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна.

Хуримтлагдсан үр дүн 920,109.7 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй болж, өмнөх оноос 287,535.4 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Төрийн өмчийн дансны үлдэгдэл 1,695,311.4 сая төгрөг болж, төрийн өмчит 30 хуулийн этгээдийн 3,327.4 сая төгрөгөөр буурснаас Баруун бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК 16,969.6 сая төгрөгөөр хасагдаж, Багануурын дулааны станц ТӨХК 4,627.4 сая төгрөг, Улаанбаатар дулааны сүлжээ ТӨХК 1,066.9 сая төгрөг, Улаанбаатар цахилгаан түгээх сүлжээ 3,799.6 сая төгрөг, Багануур зүүн өмнөд цахилгаан түгээх станц ТӨХК 3,102.2 сая төгрөг, Замын-Үүдийн дулааны станц ААТҮГ 1,046.2 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй. Төсвийн тухай хуулийн 54.5-д “Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан нь дараах бүрэлдэхүүн хэсэг”-ийн дагуу ирүүлсэн байна.

3.5.1 Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн төлөвлөлт

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны төсвийн төсөлд нийт зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1,163,651.8 сая төгрөгөөр, үүнээс урсгал зардалд 146,957.9 сая төгрөг, хөрөнгийн зардалд 1,016,693.9 сая төгрөгөөр тус тус тооцож төлөвлөн Сангийн яаманд хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас урсгал зардлыг 151,453.0 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, хөрөнгийн зардлыг 820,500.7 сая төгрөгөөр бууруулж 494,604.1 сая төгрөгөөр баталсан. Тайлант онд урсгал төсвийг 67,009.8 сая төгрөг, хөрөнгийн зардлыг 33,228.7 сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдүүлэн, нийт 100,236.5 сая төгрөгөөр нэмж тодотгосон байна.

3.5.2 Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн зарцуулалт

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс урсгал зардалд 365,420.7 сая төгрөг, хөрөнгийн зардалд 229,421.9 сая төгрөг, нийт 594,842.6 сая төгрөгийн эх үүсвэрийг бүрдүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 267,578.4 сая төгрөг буюу 73.2 хувьтай байгаа нь цалин хөлс, нэмэгдэл, 707.5 сая төгрөг шимтгэлийн зардлыг 89.5 сая төгрөг, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал 34.7 сая төгрөг, хангамж бараа материал 28.9 сая төгрөг, норматив зардал 0.2 сая төгрөг, эд хогшил, урсгал засварын зардал 23.7 сая төгрөг, томилолт зочны зардал 12.6 сая төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардал 282.0 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний зардал хөрөнгийн зардал 10.4 сая төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Батлагдсан зорилтот түвшин ханган ажиллаагүй АУЭХС ТӨХК 121.5 сая төгрөг;
- Компанийн техник, эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшний төлөвлөгөөг ЭХС-ын 2025 оны 01 дүгээр сарын 07-ны өдрийн А/10 дугаар тушаалаар баталснаас хойш 3 удаа нэмэлт өөрчлөлт оруулсан бөгөөд үйл ажиллагааны үр дүнг анх батлагдсан төлөвлөгөөнд 4,400.5 сая төгрөгийн ашигтайгаар баталсан бол 3 дахь өөрчлөлтөөр алдагдалтай байхаар баталсан ЦДҮС ТӨХК 18,682.9 сая төгрөг.

Хүснэгт 10. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/сая төгрөгөөр/

Код	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хэтрэлт/хэмнэлт	Хувь
70906	Эрчим хүч, уул уурхайн бодлого	365,420.7	267,278.4	98,142.3	73.2
80101	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	6,091.6	5,131.4	960.2	84.2
80421	Шөнийн тарифын хөнгөлөлт	82,411.7	82,411.7	-	100.0
80422	Эрчим хүчний шилжилт	44,192.8	44,192.8	-	100.0
80509	ОУ-ын байгууллагын гишүүнчлэлийн хураамж	4.8	4.8	-	100.0

80704	Ахмад дайчин, алдар цолтой ахмад	76.8	76.8	-	100.0
80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	343.6	260.2	83.4	75.7
80814	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж урамшуулал	0.2	0.2	-	100.0
83105	Төсөл арга хэмжээний биелэлт	2,877.3	2,647.6	229.7	92.0
80918	Хөрөнгийн зардал	229,421.9	132,552.9	96,869.0	57.8

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 267,278.4 сая төгрөг буюу 73.2 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардал 960.2 сая төгрөг, ажил олгох тэтгэмжийг 83.4 сая төгрөг, төсөл арга хэмжээний биелэлтийг 229.7 сая төгрөг, хөрөнгийн зардлыг 96,869.0 сая төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Тухайн жил худалдан авсан бараа, ажил, үйлчилгээний төлөвлөгөө

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2025 оны төсвийн төсөлд шинээр болон шилжин хэрэгжүүлэх нийт 2,457,018.4 сая төгрөгийн 149 төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр хүргүүлснээс Монгол Улсын 2025 оны төсвийн тухай хуульд нийт 741,016.5 сая төгрөгийн 42 төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр баталсан байна.

Эрчим хүчний сайдын 2024 оны А/314 дүгээр тушаалаар 2025 оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг баталснаас тайлант онд шинээр хэрэгжүүлэх 282,583.9 сая төгрөгийн 10 төсөл, арга хэмжээг өмнөх онд тендер шалгаруулалт нь үр дүнгүй болсон 4,899.2 сая төгрөг 4 төсөл, арга хэмжээг дахин зохион байгуулсан байна.

Тайланд онд шинээр хэрэгжсэн 24,174.0 сая төгрөгийн 3 төсөл, арга хэмжээ, мөн өмнөх оноос шилжиж ирсэн 100,726.1 сая төгрөгийн 22 төсөл, арга хэмжээг бүрэн хэрэгжиж дуусаж улсын комисс хүлээн авч актаар баталгаажсан. Мөн тендер сонгон шалгаруулалт үр дүнгүй болсон 5 төсөл, арга хэмжээний 7,482.2 сая төгрөг, тендерийн хэмнэлтээс бий болсон 4,319.1 сая төгрөг, нийт 11,801.3 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

2026 онд нийт 642,365.6 сая төгрөгийн 25 төсөл, арга хэмжээ шилжин хэрэгжихээс 72,617.1 сая төгрөгийн өртөгтэй 2 төсөл, арга хэмжээ нь гэрээний хугацаандаа хэрэгжиж эхлээгүй, 59,998.8 сая төгрөгийн 1 төсөл, арга хэмжээ нь хугацаандаа эхлээгүй, гэрээний хугацаа дууссан байна.

Хэрэгжээгүй 132,615.9 сая төгрөгийн 3 төсөл, арга хэмжээ төлөвлөж улсын төсөвт тусгахдаа зураг төсөл боловсруулагдаагүй, магадлалын дүгнэлтээр баталгаажаагүй, мөн газрын эрх зүйн баримт бичиг /газрын гэрчилгээ/ бүрэн шийдвэрлэгдээгүй байхад төсөвт суулгаж баталсантай холбоотой хэрэгжилт хангагдаагүй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Ажлын даалгаваргүй, гэрээний хэрэгжилтийг дүгнээгүй, хүлээн авсан актгүй, тайлан илтгэх хуудасгүй АУЭХС ТӨХК 68.1 сая төгрөг, ДДС ТӨХК 63.8 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 746.8 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 2,064.6 сая төгрөг, ХДЦС ТӨХК 11.1 сая төгрөг;
- Худалдан авах ажиллагаа бодитой төлөвлөөгүй, төлөвлөгөөнд тусгаагүй арга хэмжээнд хөрөнгө зарцуулсан АУЭХС ТӨХК 99.8 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 340.6 сая төгрөг, УгХдДС ТАХК 4.4 сая төгрөг, ЭДЦС ТӨХК 99.8 сая төгрөг;
- Худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй, цахимаас худалдан аваагүй АУЭХС ТӨХК 33.5 сая төгрөг;
- Худалдан авах ажиллагаанд мөрдөх босго үнийг баримталж ажиллаагүй шууд худалдан авалт хийсэн БНЗӨБЦС ТӨХК 28.2 сая төгрөг, ДДЦС ТӨХК 21.5 сая төгрөг, ЦДҮС ТӨХК 99.8 сая төгрөг;
- Төсөвт өртгийг хувааж, харьцуулалтын аргаар зохион байгуулсан 742.4 сая төгрөг;
- Худалдан авалтыг хуульд заасан хугацаанд зохион байгуулаагүй ДДЦС ТӨХК 639.7 сая төгрөг.

3.5.4 Хөтөлбөр арга хэмжээний хүрэх үр дүн, хэрэгжилт

Монгол Улсын 2025 оны төсвийн тухай хуулийн хавсралтаар баталсан тус төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд 2 арга хэмжээний 5 зорилтот түвшнийг тусгажээ.

Хүснэгт 11. Хөтөлбөр арга хэмжээний хүрэх үр дүн, хэрэгжилт

/сая төгрөгөөр/

№	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн үзүүлэлт		2025 оны зорилтод түвшин	2025 онд хүрсэн түвшин
31.1	Дулаан хангамжийн өргөтгөл, шинэчлэлт			
	31.1.1	Шинээр нэмэгдүүлэх дулаан, цахилгааны эх үүсвэрийн хүчин чадал, гкал/цаг	271	358.9
	31.1.2	Дулааны шугам сүлжээний өргөтгөлийн шугамын урт /км/	60.4	71.1
31.2	Цахилгаан эрчим хүчний хангамж			
	31.2.1	Улаанбаатар хотын цахилгаан хангамжийн дамжуулах, түгээх сүлжээний өргөтгөл шинэчлэлд хамрагдах айл өрхийн тоо	4,970	4,900
	31.2.2	Орон нутгийн цахилгаан хангамжийн дамжуулах, түгээх сүлжээний өргөтгөл шинэчлэлд хамрагдах сумын тоо	31	53
	31.2.3	Гэр хорооллын айл өрхүүдэд олгох цахилгааны хөнгөлөлтөд хамрагдах айл өрхийн тоо	223,227	229,386

СУДАЛГААНЫ ҮР ДҮН:

Санхүүгийн аудитад баримтлах ерөнхий чиглэлийн хүрээнд эрчим хүчний яамны харьяа байгууллагуудын судалгаа авч, дүн шинжилгээ хийж үзэхэд дараах байдалтай байна. Үүнд:

1. Төрийн өмчит хувьцаат компаниуд нь хамтын гэрээг үндэслэн гүйцэтгэгч захирлын тушаалаар ажилтны нэг өдрийн хоолны мөнгийг 4.6-17.5 мянган төгрөгөөр тогтоосон.
2. Гадаад томилолтын зардалд 982.1 сая төгрөгийг төлөвлөснийг тодотголоор бууруулж, 734.8 сая төгрөгөөр баталсан байна. Төрийн өмчит хувьцаат компаниудын гүйцэтгэх захирлын тушаалаар Оросын холбооны улс, БНХАУ-ын Харбин хот, Бүгд найрамдах Чех улсын Прага хотод зохион байгуулагдах Монгол, Чех, Польшийн бизнес форумд оролцоход 734.8 сая төгрөгийг зарцуулсан.
3. Төрд учирсан хохирлоор 122.4 сая төгрөгийн авлага үүсгэж, 78.6 сая төгрөгийг зардлаар бүртгэсэн. Тухайлбал: Эрчим хүчний яамны 2 албан тушаалтны 47.9 сая төгрөг, Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ ТӨХК-ны 1 албан тушаалтны 74.5 сая төгрөгийг авлага, Дулааны 2 дугаар цахилгаан станц ТӨХК-ны 1 албан тушаалтны 78.6 сая төгрөгийг зардлаар бүртгэсэн.
4. Салбарын хэмжээнд 31,150.6 сая төгрөгийн 234 нэр төрлийн лиценз, программ хангамжийг ашигладаг бөгөөд тайлант онд 281.9 сая төгрөгийн засвар үйлчилгээ хийж, 1,305.0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар хөгжүүлэлт хийсэн.
5. Сургалт хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөөний дагуу 2,056.8 сая төгрөг зарцуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр тусгай эрхийн сургалт болон АЗ, Эрчим хүчний үндэсний төвийн сургалтад нийт 1,611.5 сая төгрөгийг зарцуулж, Засгийн газрын “Олон улсын худалдааны тарифын нөхцөл байдалтай холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай” 2025 оны 132 дугаар тогтоолоор үнэ тарифт өөрчлөлт оруулахгүй гэснийг хэрэгжүүлж, 445.3 сая төгрөгийг хэмнэсэн байна. Хурал, зөвлөгөөнд 102.1 сая төгрөг зарцуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 94.4 сая төгрөгийг зарцуулж, 7.7 сая төгрөгийг хэмнэжээ.
6. Эрчим хүчний яамны харьяа 30 төрийн өмчит хувьцаат компанийн эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтийг 2025 оны байдлаар авч үзвэл нийт орлого 2,777,594.0 сая төгрөг, нийт зардал 2,791,542.6 сая төгрөг, нийт хөрөнгө 1,911,975.7 сая төгрөг, өр төлбөр 1,161,110.4 сая төгрөг, найдваргүй болон олон жилийн насжилттай авлага 6,046.7 сая төгрөг байна. Амгалан дулааны станц ТӨХК 14,998.7 сая төгрөгийн ногдол ашгийг төсөвт төвлөрүүлээгүй байна. Нийт компаниудаас 10 нь 11,077.9 сая төгрөгийн ашигтай ажилласан бол 24 нь 43,559.9 сая төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байна. Алдагдал үүсэхэд нөлөөлсөн гол хүчин зүйлс нь:
  - Эрчим хүчний зохицуулах хорооны “Тариф батлах тухай” 2025 оны 03 дугаар сарын 24-ний өдрийн 55 дугаар тогтоолоор үнэ тарифыг батлахдаа зорилтот түвшинд төлөвлөсөн борлуулалтын орлогыг бууруулсан;
  - Эрчим хүчний сүлжээнд ашиглах том чадлын хуримтлуурын төсөл болон бусад төслийн хэрэгжилтэд валютын ханшийн өөрчлөлт ихээхэн нөлөөлж, компаниудын ашигт ажиллагааг бууруулсан.

Цаашид Монгол Улсын хөгжлийн төлөвлөгөөнд эрчим хүчний салбарт гадаадын зээл, тусламжаар хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийг баталсан тул үүссэн нөхцөл байдалд дүн шинжилгээ хийж, алдагдлыг бууруулах, санхүүгийн сахилга батыг сайжруулах, тарифын бодлогыг оновчтой болгох зэрэг тодорхой арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай байна.

7. Төрийн өмчит хувьцаат компаниуд Төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс “Компанийн зохион байгуулалтын бүтэц, орон тооны дээд хязгаарыг шинэчлэн батлах” тухай тогтоолыг баталж, цалингийн санг нийт 585,634.8 сая төгрөг, 12280 орон тоотой ажиллахаар баталсан байна. Тодотголоор 195 орон тоог нэмэгдүүлж, 65 орон тоо хасаж, нийт орон тоог 12,412 болгон шинэчлэн баталсан. Гүйцэтгэлээр цомхотгол хийгээгүй бөгөөд бодит байдалд удирдах 5, гүйцэтгэх 221, үйлчилгээний 94, нийт 320 орон тоо дутуу буюу 12092 орон тоотой ажиллаж байна.
8. Эрчим хүчний яамны харьяа төрийн өмчит 30 компаниас 12 нь радио, FM-1, сонин, сэтгүүл-7, телевиз-4, цахим сайт-55-тай нийт 1,063.1 сая төгрөгийн 67 гэрээ байгуулж, гүйцэтгэлээр 56 гэрээний 989.5 сая төгрөгийг олгосон бөгөөд он дамжин хэрэгжиж байгаа 11 гэрээний 73.6 сая төгрөгийг гэрээ дүгнэсэн акт гарсны дараа олгохоор тооцсон байна.

3.5.4 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Эрчим хүчний яамны нэмэлт санхүүжилтийн дансанд өмнөх онд Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц төслийн Баян-Өлгий аймгийн Баяннуур суманд нуур үүсэх талбайд байрлах Казак иргэдийн булш, бунхныг нүүлгэн шилжүүлэх ажлын гүйцэтгэлийн санхүүжилтээс Шүүхийн шийтгэх тогтоолын дагуу 220.0 сая төгрөгийг бүртгэж, улсын төсөвт татан төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.5 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн эрхлэх асуудлын хүрээнд 9 төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж үйл ажиллагаа явуулсан байна.

Хүснэгт 14. Төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээний хүрэх үр дүн, биелэлт

/сая төгрөгөөр/				
№	Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгжийн нэр	Хэрэгжих хугацаа	Нийт төсөв	Зарцуулсан
1	Эрдэнэбүрэн УЦС барих төсөл	2025-2030	291,370.8	291,329.4
2	Эгийн голын усан цахилгаан станц ТӨХХК	2022-2026	1,000.0	770.3
3	10 аймгийн төвийн дулааны станц барих төсөл	2021-2026	23,050.0	5,985.7
4	Улаанбаатар хотын төвлөрсөн дулаан хангамжийн төсөл /Хөнгөлөлттэй зээл/	2020-2025	31,069.8	29,062.5
	Улаанбаатар хотын төвлөрсөн дулаан хангамжийн төсөл /Буцалтгүй тусламж/	2023-2026	16,693.5	10,334.4
5	Чойр-Сайншандыг 220 кВ-ын 2 хэлхээт 220.4 км урт цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, 220/110/35 кВ-ын дэд станц барих төсөл	2022-2026	892.3	765.5
6	Сэргээгдэх эрчим хүчийг нэмэгдүүлэх төсөл	2019-2027	4,554.0	4,017.6
	Сэргээгдэх эрчим хүчний халаалтын системийн туршилтын төсөл	2023-2025	4,591.3	2,891.4
7	Эрчим хүчний сүлжээнд ашиглах том чадлын хуримтлуурын төсөл	2020-2025	22,787.0	21,201.7
8	Төвийн бүсийн цахилгаан дамжуулах түгээх сүлжээний үр ашгийг дээшлүүлэх төсөл	2020-2026	10,429.0	10,419.7
9	УБ хотын дулаан хангамжийн үр ашгийг нэмэгдүүлэх төсөл	2020-2026	136,017.8	126,159.9
Нийт дүн			542,455.5	502,938.0

Дээрх төслүүдээс Арван аймгийн төвийн дулааны станц барих төсөл нь Монгол Улс болон БНСУ-ын Экспорт-Импорт банктай байгуулсан 2018 оны МОН-14 дугаар зээлийн гэрээний хүрээнд хэрэгжиж эхэлсэн боловч тус зээлийн хэмжээ 148,721,000 ам.доллар, жилийн 0.15 хувийн хүүтэй, 40 жилийн хугацаатай, эхний 10 жилд хөнгөлөлттэй нөхцөлтэй байна.

Тус төслийн барилга угсралтын ажлын ерөнхий гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендерт БНСУ-ын Бьюксан Инженеринг компани шалгарч, барилга угсралтын ажлыг гурван багцад хувааж, 2021-2022 онд гэрээ байгуулж эхэлсэн байна.

Гэвч гүйцэтгэгч Бьюксан Инженеринг компани санхүүгийн хүндрэлд орж, ажлыг цаашид гүйцэтгэх боломжгүй болж, 2025 оны 7 дугаар сард гэрээг цуцалж, төслийн талбайн ажлууд түр хугацаанд зогссон, уг төслийн хэрэгжилтийн явцыг багц-1 47.0 хувь, багц-2 46.0 хувь, багц-3 48.0 хувьтай гэж үнэлжээ.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Эрчим хүчний төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийсэн байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт, хамтын гэрээний заалттай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Санхүүгийн аудитын газрын ахлах аудитор С.Отгонхорлоо, аудитор С.Шийлэгмаа нар гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Б.Долгорсүрэн, газрын захирал, Тусгай чиг үүргийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Д.Баярсайхан нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2026 оны 04 дүгээр сарын 03-ны өдрийн в/1196 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлыг тооцох эх сурвалжийг 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангаар, суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 605,201.5 сая төгрөгийн 1.0 хувиар буюу 6,052.0 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж, 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангийн тоон үзүүлэлт өмнөх оноос зөрүүтэй байгаа тул шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын тайлант оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд “Таван толгой түлш” ХХК-ийн 2025 оны санхүүгийн тайланг нэгтгэсэн.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлыг 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 836,343.2 сая төгрөгийн 1.0 хувиар буюу 8,363.4 сая төгрөгөөр шинэчлэн тогтоолоо.

4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Илрүүлэлт: Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газраас харьяа байгууллагуудад Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хянаж, 97.1 хувийн хэрэгжилттэй гэж үнэлсэн боловч тайлант оны аудитаар 15 байгууллагад 591,975.9 сая төгрөгийн нийцлийн холбоотой зөрчлийг

илрүүлж, 7,620.9 сая төгрөгийн 7 албан шаардлага хүргүүлж, 584,355.0 сая төгрөгийн 8 зөвлөмж өгсөн байна. Хариуцлага тооцох 1 албан шаардлага хүргүүлсэн.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2-т “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч төсвийн удирдлагын талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ”, 14.2.5-д “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, төсвийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангах”, 14.2.10-т “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх” гэж заасантай нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн захирагчийн дотоод хяналтыг сайжруулж, шилэн дансны цахим системд мэдээлбэл зохих мэдээллийг мэдээлээгүй, хугацаа хоцроож мэдээлдэг зөрчлийг арилгах.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой 14,697.0 сая төгрөгийн 53 зөрчлийг илрүүлж, 0.7 сая төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 4,097.5 сая төгрөгийн 21 албан шаардлага хүргүүлж, 10,598.8 сая төгрөгийн 31 зөвлөмж өгсөн. Хариуцлага тооцох 1 албан шаардлага хүргүүлэх.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар 189.2 сая төгрөгийн 44 төлбөрийн акт тогтоож, 74,539.6 сая төгрөгийн 87 албан шаардлага хүргүүлж, 5,260.9 сая төгрөгийн зөрчилд 74 зөвлөмж өгснөөс төлбөрийн актыг бүрэн хэрэгжүүлж, 2 албан шаардлага, 2 зөвлөмж хэрэгжүүлээгүй, нийт хэрэгжилт 97.6 хувьтай байна.

Хүснэгт 12. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Үзүүлэлт	Өмнөх аудитаар		Биелэлт		
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
1	Төлбөрийн акт	44	189,263.6	44	189,263.6	100.0
2	Албан шаардлага	87	74,539,689.9	85	74,500,426.9	96.0
3	Зөвлөмж	74	5,260,971.3	71	5,260,817.2	96.7
Нийт дүн		205	79,989,924.8	205	79,989,924.8	97.6

Өмнөх оны аудитаар улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжиж дууссан ажлын үр дүнд бий болсон хөрөнгийг ашиглагч байгууллагад шилжүүлээгүй, харьяа байгууллагуудын аудитын зөрчил болон нийцлийн асуудлын зөрчил нэмэгдэж, давтан гаргасан тул албан шаардлага, зөрчлийг арилгах талаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй, мөн алданги болон хуулийн хугацаа дууссан барьцааг чөлөөлөөгүй тул төлбөрийн акт тогтоохоор шийдвэрлэв.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах дараах асуудлууд хянаж үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ. Үүнд:

1. Монгол Улсын Их Хурлын “Төрийн өмчийг нийслэлийн өмчлөлд шилжүүлэх тухай” 2024 оны 08 дугаар сарын 30-ны өдрийн 27 дугаар тогтоолоор Төрийн өмчит Таван толгой түлш ХХК-ийн төрийн эзэмшлийн хувийг Нийслэлийн өмчид шилжүүлэх, хуримтлагдсан өр төлбөрийг шийдвэрлэх арга хэмжээг хууль тогтоомжийн хүрээнд хэрэгжүүлж, сайжруулсан түлшний үнийг тогтвортой байлгахад шаардагдах нэмэлт санхүүжилтийг 2027 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдөр хүртэл шийдвэрлэх арга хэмжээ авахыг Засгийн газарт даалгасан боловч Төрийн өмчийг Нийслэлийн өмчид шилжүүлэх асуудал шийдвэрлэгдээгүйгээс компанийн зүгээс үндсэн хөрөнгийн холбогдолтой асуудлыг шийдвэрлүүлэхээр санал оруулж хүргүүлсэн албан бичгүүд шийдвэрлэгдээгүй, санхүүгийн тайланд үндсэн хөрөнгийн бодитой оршин байгаа эсэхийг үнэн зөв илэрхийлэх боломжгүй байдал үүссэн. УИХ-ын 27 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангуулахаар

- Засгийн газрын “Таван толгой түлш ХХК-ийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” 2025 оны 01 дүгээр сарын 14-ний өдрийн 18 дугаар тогтоолын 2-т “Эрдэнэс таван толгой ХХК-аас Таван толгой түлш ХХК-д 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг дуустал хугацаанд олгосон хуримтлагдсан өрийг шийдвэрлэх” асуудлыг холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд судалж танилцуулахыг Эрдэнэс монгол ХХК, Эрдэнэс таван толгой ХК-ийн ТУЗ, Эрдэнэс таван толгой ХК-д тус тус үүрэг болгосон боловч өнөөдрийг хүртэл 1,348,510.0 сая төгрөгийн өр төлбөрийн асуудал шийдвэрлэгдээгүй байна.
2. Эрчим хүчний сайдын харьяа Төрийн өмчит үйлдвэрийн газруудын хамтын гэрээнд хууль тогтоомжоос давсан заалтыг тусган салбарын болон бусад салбарын тэргүүний ажилтан хүндэт тэмдгээр шагнуулсан албан хаагч нарт сар бүр шагналын дагалдах мөнгөн урамшууллыг олгосон, Үйлдвэрчний эвлэлийн хорооны орон тооны сонгуульт ажилтныг хамтын гэрээнд хамруулан сар, жилийн үр дүнгийн нэмэгдэл хөлс цол, ажилласан жил, мэргэжлийн зэргийн нэмэгдлийг олгосон.
  3. Сангийн яамнаас дамжуулан авсан урт хугацаат зээлийн хүрээнд Эрчим хүчний яамны харьяа 15 байгууллага зээл авч, нийт 42 төсөл, арга хэмжээг 1993–2048 онд хэрэгжүүлж дуусахаар гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Тайлант онд 61,523.1 сая төгрөгийн өр төлбөр шинээр үүсэж, нийт зээлийн үлдэгдэл 1,122,827.5 сая төгрөгт хүрч өссөн нь гэрээний үүргийн дагуу үндсэн зээл болон хүүгийн төлбөр хугацаандаа төлөгдөөгүйгээс үүдэн өр төлбөр хуримтлагдан нэмэгдсэнтэй холбоотой.
  4. Эрдэнэбүрэнгийн усан цахилгаан станц төслийн түүх соёлын өвийг хамгаалах, нүүлгэн шилжүүлэх гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ажил, он дамжин хэрэгжих ажлын төсвийг батлаагүй, ЭХЯ-ны урсгал зардлаас 3,692.8 сая төгрөгийг гүйлгэн зарцуулсан.
  5. Хяналт шинжилгээ дотоод аудитын газрын үнэлсэн биелээгүй, дутуу биелэлттэй ажлын гүйцэтгэл.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд харьяа 33 байгууллагын санхүүгийн тайлан нэгтгэснээс 31 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, Багануур цахилгаан станц ТХН, ЭХЯ-ны Хөрөнгө оруулалтын санхүүгийн тайланд аудитын үе шатны ажлыг хэсэгчлэн гүйцэтгэсэн. Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд 21 байгууллагад “Өөрчлөлтгүй”, 10 байгууллагад “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 177,725.1 сая төгрөгийн 54 алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 173,970.3 сая төгрөгийн алдааг залруулж, 31,092.4 сая төгрөгийн 2 алдааг дахин давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө. Тухайлбал: ЭХС-ын нэгтгэсэн тайлан, ЭХЯ-ны хөрөнгө оруулалтын тайланд залруулга дараах залруулгыг хийлээ. Үүнд:

- *Санхүүгийн тайлангийн бусад эргэлтийн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй, улсын төсвийн хөрөнгөө оруулалтаар 29 төсөл, арга хэмжээний хүрээнд бий болсон 73,932.3 сая төгрөгийн үнэ бүхий ажлууд дуусаж, улсын комисс хүлээн авсан боловч Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газраас тэдгээр хөрөнгийг эзэмших, бүртгэх зөвшөөрөл гараагүй байхад төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн хөрөнгөд бүртгүүлэхээр данснаас хассан;*
- *Мөнгөн гүйлгээний тайланг барьцаа хөрөнгийн дансны хуулгатай тулган шалгахад 436.0 сая төгрөгийн төвлөрүүлэх шилжүүлгийг бараа үйлчилгээний бусад зардлаар тайлагнасан;*
- *Аудитын явцад дамжуулан зээлийн 306,767.8 сая төгрөгийн үлдэгдлийг тооцоо нийлж баталгаажуулсан;*

Аудитаар нийт 1,140,609.4 сая төгрөгийн 216 зөрчил² илэрснээс 766.3 сая төгрөгийн төлбөрийн 34 акт тогтоож, 962,383.3 сая төгрөгийн 92 албан шаардлага хүргүүлж, 5,649.9 сая төгрөгийн 89 зөвлөмж өгсөн. Үүнээс УБДС ТӨХК хариуцлага тооцуулах 2 албан шаардлага хүргүүлсэн байна.

Аудитаар илэрсэн 680,403.1 сая төгрөгийн зарлуулагдаагүй зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан тул “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өглөө.

Аудитаар нийцлийн асуудлаар 738,587.5 сая төгрөгийн 71 зөрчил илэрснээс 0.7 сая төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 11,718.4 сая төгрөгийн 29 албан шаардлага хүргүүлж, 726,127.5 сая төгрөгийн 41 зөвлөмж өгсөн. Үүнээс 2 байгууллагын 8,570.4 сая төгрөгийн зөрчилд хариуцлага тооцох 2 албан шаардлага хүргүүлээ.

5.1 Харьяа байгууллагууд

Аудитаар нийт 680,403.1 сая төгрөгийн 213 зөрчил илэрснээс 766.3 сая төгрөгийн төлбөрийн 34 акт тогтоож, 673,986.9 сая төгрөгийн 90 албан шаардлага хүргүүлж, 5,649.9 сая төгрөгийн 89 зөвлөмж өгсөн. Үүнээс хариуцлага тооцох 2 албан шаардлага хүргүүлээ.

5.2 Төсвийн ерөнхийлөн захирагч

Аудитаар нийт 419,570.2 сая төгрөгийн 5 зөрчил илэрснээс харьяа байгууллагуудад тавих дотоод хяналтыг сайжруулах 288,396.4 сая төгрөгийн 2 албан шаардлага хүргүүлсэн. Мөн зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага, 131,173.8 сая төгрөгийн нийцлийн 2 зөвлөмж өглөө.

5.3 Албан шаардлага

Илрүүлэлт 1. Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 680,403.1 сая төгрөгийн 213 зөрчил илрүүлснээс 766.3 сая төгрөгийн зөрчилд 34 төлбөрийн акт тогтоож, 673,986.9 сая төгрөгийн зөрчилд 90 албан шаардлага, 5,649.9 сая төгрөгийн зөрчилд 89 зөвлөмж хүргүүлсэн байна. Өмнөх оны аудитаар дотоод болон бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулах талаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүйгээс илэрсэн зөрчил 600,413.6 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.49-д “дотоод аудит гэж төсвийн хөрөнгийг зүй зохистой, үр ашигтай зарцуулах, эрсдэлийн удирдлагаар хангахад чиглэсэн төсвийн дотоод

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

хяналтын үйл ажиллагааг”, 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-т “санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 5.1.5-д “хариуцлагатай байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “Төсвийг төлөвлөх, батлах, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй”, 6.6-д “төсвийн захирагч нь түүнийг томилсон байгууллага, албан тушаалтны өмнө, эсхүл дээд шатныхаа төсвийн захирагчийн өмнө төсвийн талаар хариуцлага хүлээдэг байх”, 14 дүгээр зүйлийн 14.2-т “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч төсвийн удирдлагын талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ”, 14.2.10-т “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх”, 15 дугаар зүйлийн 15.4-т “Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь түүнд харьяалагдах төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ”, 15.4.1-д “төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн энэ хуулийн 14.2.2, 14.2.3, 14.2.5, 14.2.8-д заасан болон төсвийн шууд захирагчийн энэ хуулийн 16.5-д заасан бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэх”, 69 дүгээр зүйлийн 69.1-д “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч бүр хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, төсвийн хөрөнгө, өр, төлбөр, орлого, зарлага, хөтөлбөр, арга хэмжээ, хөрөнгө оруулалтад санхүүгийн хяналт, шалгалт хийх, үнэлэлт, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах, эрсдэлийн удирдлагаар хангахад чиглэсэн дотоод аудитын албыг байгуулж, дотоод аудитор ажиллуулна” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн дотоод хяналтыг сайжруулж, аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж, давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах албан шаардлага хүргүүлэв.

Илрүүлэлт 2. Эрчим хүчний яамны нь Сангийн ямаар дамжуулан гадаадын 9 банкны эх үүсвэрээр 1993-2048 онуудад хэрэгжүүлэхээр урт хугацааны дамжуулан зээлийн гэрээг байгуулсан байна. Тайлант онд зээлийн үндсэн болон хүүгийн төлбөрт нийт 101,475.9 сая төгрөг төлөхөөс 39,951.9 сая төгрөгийг төлж, 61,523.1 сая төгрөгийг төлөөгүй үлдээснээр өрийн хэмжээ нэмэгдсэн. Мөн дамжуулан зээлийн 1,122,827.5 сая төгрөгийн үлдэгдлийг Сангийн яамтай тооцоо нийлж, актаар баталгаажуулахдаа 226,873.3 сая төгрөгөөр зөрүүтэй баталгаажуулсан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, Сангийн сайдын 2021 оны 4 дүгээр тушаалаар баталсан “Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгийг ашиглах, эдгээр хөрөнгөөр санхүүжих төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, хяналт тавих, үнэлэх журам”-ын 11.5-д “Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж нь санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын гадаад зээл, тусламжийн асуудал хариуцсан нэгж болон өрийн удирдлагын асуудал хариуцсан нэгжтэй зээлийн ашиглалтын тооцоог энэ журмын 10 дугаар хавсралт дахь маягтын дагуу, гадаад зээлийн төсөл, арга хэмжээний хүрээнд улсын төсвийн санхүүжилтийн тооцоог энэ журмын 11 дүгээр хавсралтын дагуу сар бүрийн 2-ны дотор нийлж, акт үйлдэнэ” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дамжуулан зээлийн үндсэн болон хүүгийн төлбөрийг хуваарийн дагуу төлөөгүй 61,523.1 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн зээлийн өр, 226,873.3 сая төгрөгийн үлдэгдлийг Сангийн яамтай тооцоо нийлж, баталгаажуулаагүй зөрчлийг арилгаж, давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах албан шаардлага хүргүүлэв.

5.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Төлөвлөлтийн шаардлага хангаагүй, зураг төсөл боловсруулагдаагүй, магадлалын дүгнэлтээр баталгаажаагүй, газрын эрх зүйн баримт бичиг (газрын гэрчилгээ) бүрэн шийдвэрлэгдээгүй 131,173.8 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй дараах төсөл, арга хэмжээг Монгол Улсын 2024, 2025 оны төсвийн тухай хуулиар баталснаас тайлант онд хэрэгжээгүй байна. Үүнд:

1. “Улаанбаатар хотын төвлөрсөн дулаан хангамжийн системийн оргил ачаалалд ажиллах тархмал дулааны эх үүсвэр төсөл” 60,000.0 сая төгрөг;

2. “Аймгийн төвд баригдаж байгаа дулааны станцын 2 дугаар хэлхээ, дэд бүтэц төсөл /Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум/” 15,444.2 сая төгрөг;

3. “Налайх дүүргийн 79 МВт-ын хүчин чадалтай дулааны шинэ эх үүсвэрийн эхний ээлжийн ажлын төсөл /Улаанбаатар хот, Налайх дүүрэг/” 55,729.6 сая төгрөг.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.6-д “Эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага энэ хуулийн 28.3.2, 28.3.3-т заасан эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдлыг харгалзан үзэхэд үр дүнтэй болох нь урьдчилсан судалгаагаар тогтоогдсон нөхцөлд зураг төсөв, техник, эдийн засгийн үндэслэлийн тооцоо хийнэ”, 29 дүгээр зүйлийн 29.4-т “Хөрөнгө оруулалтын төсөвт техник, эдийн засгийн үндэслэл хийгдсэн, зураг төсвөө батлуулсан, хуульд заасан бусад зөвшөөрөл олгогдсон төсөл, арга хэмжээг тусгана”, Барилгын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.30-д “заасан зураг төсөл болон сүүлийн хоёр жилийн хугацаанд хийгдсэн магадлалаар баталгаажсан төсөвтэй байх”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.3.3-т “техник, эдийн засгийн үндэслэл хийгдээгүй, зураг төсөв нь батлагдаагүй, газрын зөвшөөрөл олгогдоогүй хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн шаардлага хангаагүй, зураг төсөвгүй, магадлалын дүгнэлтээр баталгаажаагүй, газрын асуудалд шийдвэрлэгдээгүй, төсөл арга хэмжээг төлөвлөхгүй байх.

2. Хамтын гэрээний заалтын талаар холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Эрчим хүчний сайд харьяа ТӨҮГ-ийн хамтын гэрээнд хууль, журамд заагаагүй заалтыг оруулж баталснаас дараах зөрчлүүд илэрсэн. Үүнд:

- Тайлант онд ДДЦС 251.5 сая төгрөг, ДЗДЦС ТӨХК 9.5 сая төгрөг, ЦДҮС ТӨХК 8.1 сая төгрөгийн нэг удаагийн шинжтэй Засгийн газрын шагнал буюу салбарын тэргүүний ажилтны дагалдах мөнгийг ажиллаж байгаа болон тэтгэвэрт гарсан ахмадуудад сар бүр олгосон;
- Үйлдвэрчний эвлэлийн хорооны дарга буюу сонгуульт ажилтныг хамтын гэрээнд хамруулан сарын болон жилийн ажлын үр дүнгийн нэмэгдэл хөлс, цол, ажилласан жил, мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл, үр дүнгийн урамшуулалд ДДЦС 70.0 сая төгрөг, АДС ТӨХК 8.6 сая төгрөгийг тус тус олгосон байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчид шагнал олгох журам”-ын 1.5-д “Шагналыг байгууллагын, Засгийн газрын, төрийн дээд шагнал гэсэн дарааллаар олгоно. Мөнгөн шагнал, үнэ бүхий зүйл дурсгахаас бусад шагналыг төрийн албан хаагчид давхардуулан олгохгүй бөгөөд тухайн ажилтны ажлын үр дүн өмнөх түвшнээс ахисан, сахилгын болон ёс зүйн зөрчилгүй, энэ журмын 1.2-т заасан болзлыг хангаж, өмнөх шагналаас хойш 3-аас доошгүй жил ажиллаж байгаа бол дараагийн шатны шагналыг олгох зарчим баримтална”, 1.6-д “Төрийн албан хаагчид мөнгөн шагнал болон үнэ бүхий зүйл олгоход шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэрийг тухайн байгууллагын төсөвт тусгана”, 1.7-д “Төрийн албан хаагчид энэ журамд заасан мөнгөн шагналаас бусад шагнал олгоход мөнгө дагалдахгүй”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно”, 15.1.3-т “хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох”, 15.1-д “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно”, 15.1.3-т “хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хамтын гэрээнд холбогдох хууль, дүрмээс давсан заалтыг тусгасан зөрчлийг арилгах, цаашид дахин олгохгүй байх, Сонгуульт орон тоонд ажилласан албан хаагчид жилийн ажлын үр дүнгийн урамшуулал, нэмэгдэл хөлс, цол, ажилласан жил, мэргэшлийн зэргийн нэмэгдлийг олгож, компанийн ашигт ажиллагааг бууруулахгүй байх.

Эрчим хүчний яамны хөрөнгө оруулалт:

5.5 Төлбөрийн акт

Илрүүлэлт 1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2016-2026 онд хэрэгжүүлж дууссан төсөл, арга хэмжээний бараа, ажил, үйлчилгээний чанарын баталгаа, зүгшрүүлэх, тохируулах хугацаанд гүйцэтгэгчийн үүргийн биелэлтийг хангах зорилгоор захиалагч тал худалдан авах гэрээний үнийн дүнгийн 5.0 хувийг барьцаалан нийт 138 төсөл, арга хэмжээнд хамаарах 19,163.3 сая төгрөгийн барьцааг 100900030350 дансанд байршуулсан байна. Үүнээс 2016-2021 онд байршуулсан хавсралтад дурдсан 9 төсөл, арга хэмжээний барьцааг чөлөөлөх хугацаа хэтэрсэн бөгөөд 466.0 сая төгрөгийн өр төлбөрийн үлдэгдлийг тооцоо нийлж, актаар баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “хариуцлагатай байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 7 дугаар зүйлийн 7.7-д “Энэ хуулийн 43 дугаар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд төсвийн жил дуусахад төсвийн захирагчийн төсөв зарцуулах эрх нь дуусгавар болох бөгөөд төсвийн захирагчийн төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд татан төвлөрүүлнэ”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: 1. Барьцаа хөрөнгийн дансанд 2016-2021 онд байршуулсан гүйцэтгэлийн болон зүгшрүүлэх, тохируулах хугацааны чанарын баталгааны 5 хувийн барьцааны хуулийн хугацаа дууссан 466.0 сая төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоов.

Илрүүлэлт 2. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2024-2025 онд хэрэгжиж дуусах хавсралтад дурдсан 3 төсөл, арга хэмжээнд нийт 138.8 сая төгрөгийн алданги тооцож, барьцаа хөрөнгийн 100900030350 тоот дансанд байршуулсан боловч тайлант онд улсын төсөвт төвлөрүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “хариуцлагатай байх”, 3.1-д “Энэ хууль нь төсвийн байгууллага, түүний албан тушаалтан, Засгийн газрын болон орон нутгийн тусгай сан, төрийн болон орон нутгийн чиг үүрэгт хамаарах ажил, үйлчилгээг гэрээний үндсэн дээр хэрэгжүүлдэг болон хууль тогтоомжийн дагуу төсөвт орлого төвлөрүүлэх үүрэг хүлээдэг төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдэд хамаарна”, 7 дугаар зүйлийн 7.7-д “Энэ хуулийн 43 дугаар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд төсвийн жил дуусахад төсвийн захирагчийн төсөв зарцуулах эрх нь дуусгавар болох бөгөөд төсвийн захирагчийн төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд татан төвлөрүүлнэ” Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Барьцаа хөрөнгийн дансанд төвлөрүүлсэн 138.8 сая төгрөгийн алдангийг улсын төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.5 Албан шаардлага

Илрүүлэлт 1. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжиж дууссан бөгөөд ашиглалтад орсноос хойш 2-3 жил болсон, барьцаа хөрөнгийн дансанд чанарын баталгаа болон зүгшрүүлэх, тохируулах хугацаанд байршуулсан мөнгөн хөрөнгөө бүрэн буцаан авсан хавсралтад дурдсан 76 төсөл, арга хэмжээний 385,448.1 сая төгрөгийн хөрөнгө Эрчим хүчний яамны хөрөнгө оруулалтын бусад эргэлтийн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй байна. Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар бий болсон эдгээр хөрөнгийг холбогдох төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгөд бүртгүүлж, элэгдэл, хорогдлыг тооцон бүртгэх ажлыг зохих журмын дагуу хэрэгжүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “хариуцлагатай байх”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журам”-ын 5.5.3-т “Өмчийн эцсийн өмчлөгчийг тодорхойлсон шийдвэрийн дагуу төрийн өмчийн бүртгэлийн нэгдсэн системд өмчийн бүртгэл хийгдсэнээр цахим систем дэх урьдчилсан бүртгэлийн мэдээлэл баталгаажиж өмчийн мэдээллийн санд бүртгэгдэнэ” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Улсын төсөв, гадаадын зээл тусламжийн хөрөнгө оруулалтаар бий болсон хөрөнгийг холбогдох төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгөд бүртгүүлж, хөрөнгийн элэгдлийг тооцоогүй зөрчлийг арилгаж, давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах албан шаардлага хүргүүлэв.

Багануур цахилгаан станц:

Илрүүлэлт 1. Тус төсөл хэрэгжүүлэх нэгж нь автотээврийн хэрэгсэл эзэмшдэггүй, автомашин ашиглах гэрээг Эрчим хүчний үндэсний төв ТӨХХК-тай байгуулсан боловч тус гэрээний хугацаа 2024 онд дууссан байна. Автомашин ашиглах гэрээг сунгаагүй байхад тайлант онд 1.3 сая төгрөгийн шатахуун, 1.6 сая төгрөгийн сэлбэг хэрэгсэл, нийт 2.9 сая төгрөгийг зарцуулж, жолоочийн шатахуун зарцуулалтын тооцоог бодож, хяналт хийгээгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т “үнэн зөв байх”, 5.1.5-д “хэмжигдэхүйц байх”, 13 дугаар зүйлийн 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, 14 дүгээр зүйлийн 14.3.1-т “анхан шатны баримт бүрдүүлэх”, 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар баталсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар”-ын 6-д Тооцооны маягтыг нөхөх заавар НХМаягт ТМ-4 Жолоочийн тооцооны хуудас “Тухайн байгууллагын хөнгөн тэрэг нь ямар албан тушаалтны хэрэгцээнд үйлчилсэн талаарх гүйцэтгэлийг гаргахдаа жолоочийн тооцооны хуудсыг хэрэглэнэ. Хөнгөн тэрэг хэрэглэсэн албан тушаалтан хэдэн км явснаа хянаад гарын үсэг зурна. Тооцоог нягтлан бодогч хийж, нийт дүнгээр түлш, шатахууны хэмнэлт, хэтрэлтийг гаргана” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Эрчим хүчний үндэсний төв ТӨХХК-тай байгуулсан автомашин ашиглах гэрээг сунгаагүй, сар бүр жолоочийн тооцооны хуудсыг хөтөлж, шатахууны хэмнэлт, хэтрэлийн тооцоог бодоогүй зөрчлийг арилгаж, давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах албан шаардлага хүргүүлэв.

Илрүүлэлт 2. Элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 3 ангиллын 19 нэр төрлийн 22.5 сая төгрөгийн хөрөнгийг сүүлийн 2-3 жилд дахин үнэлж, бүртгээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 3.2-т “илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нь нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж, засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн үнийг төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагатай зөвшилцөн тогтоох”, Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам”-ын 6.2-т “Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгийг дараах тохиолдолд Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын шийдвэрээр данснаас хасна”, 6.2.1-д “элэгдлийн нийт хэмжээ, ашиглалтын хугацаагаараа балансын үнээ бүрэн нөхсөн бөгөөд цаашид зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн хөрөнгийг дахин үнэлж, бүртгээгүй зөрчлийг арилгаж, давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллах албан шаардлага хүргүүлэв.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Д.д	Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
								Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
1	Алтай-Улиастай эрчим хүчний систем ТӨХК	10	5,040.7	3	4,305.4	7	735.3	10	4,305.4	0	-	0	-
2	Амгалан дулааны станц ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
3	Багануур дулааны станц ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
4	Багануур цахилгаан станц ТХН	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
5	Багануур зүүн өмнөд бүсийн цахилгаан станц ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
6	Баруун бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
7	Дархан дулааны цахилгаан станц ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
8	Дархан дулааны сүлжээ ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
9	Даланзадгад дулааны цахилгаан станц ТӨХК	5	6,841.3	0	-	5	6,841.3	5	6,841.3	0	-	0	-
10	Дулааны 2-р цахилгаан станц ТӨХК	1	631.0	0	-	1	631.0	1	631.0	0	-	0	-
11	Дулааны 3-р цахилгаан станц ТӨХК	3	28,368.3	0	-	2	295.4	2	295.4	1	28,072.9	1	28,072.9
12	Дулааны 4-р цахилгаан станц ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
13	Дулаан шарын гол ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
14	Диспетчерийн үндэсний төв	4	33.6	0	-	4	33.6	4	33.6	0	-	0	-
15	Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
16	Таван толгой түлш ХХК	5	4,223.5	0	-	5	4,223.5	5	4,223.5	0	-	0	-
17	Таван толгой дулааны цахилгаан станц ТӨХК	2	2,588.1	0	-	2	2,588.1	2	2,588.1	0	-	0	-
18	Улаанбаатар цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК	4	21,138.7	0	-	4	21,138.7	4	21,138.7	0	-	0	-
19	Улаанбаатар дулааны сүлжээ ТӨХК	2	267.1	1	257.6	1	9.5	2	267.1	0	-	0	-
20	Улаангомьн хоёр дугаар дулааны станц ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
21	Налайхын дулааны станц ТӨХК	1	20.5	0	-	1	20.5	1	20.5	0	-	0	-
22	Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ ТӨХК	2	38,363.0	0	-	2	38,363.0	2	38,363.0	0	-	0	-
23	Өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-

24	Замын үүдийн дулааны станц ТӨҮГ	1	0.2	0	-	1	0.2	1	0.2	0	-	0	-
25	Ховд дулааны цахилгаан станц ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
26	Хөвсгөл дулааны цахилгаан станц ТӨХК	1	1,031.5	0	-	1	1,031.5	1	1,031.5	0	-	0	-
27	Эгийн голын усан цахилгаан станц	4	18,642.3	0	-	4	18,642.3	4	18,642.3	0	-	0	-
28	Эрдэнэтийн дулааны цахилгаан станц ТӨХК	0	-										
29	Эрдэнэт Булганы цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК	0	-										
30	Эрчим хүчний үндэсний төв ТӨХХК	5	4,220.8	1	3,019.5	4	1,201.4	4	1,201.4	1	3,019.5	1	3,019.5
31	Эрчим хүчний үндэсний хүрээлэн ТӨҮГ	1	2.2	1	2.2	0	-	1	2.2	0	-	0	-
32	Эрчим хүчний яам	2	16.9	2	16.9			1	16.9				
33	Эрчим хүчний яам/Хөрөнгө оруулалт/	2	74,368.4			2	74,368.4	2	74,368.4				
ДҮН		54	177,725.1	8	7,601.6	46	170,123.5	52	173,970.3	2	31,092.4	2	31,092.4
	Эрчим хүчний сайд	1	306,767.8			1	306,767.8	1	306,767.8				
ДҮН		1	306,767.8	-	-	1	306,767.8	1	306,767.8	-	-	-	-
НИЙТ ДҮН		55	484,492.9	8	7,601.6	47	476,891.3	53	480,738.1	2	31,092.4	2	31,092.4

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Д.д	Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс											
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
1	Алтай-Улиастай эрчим хүчний систем ТӨХК	16	436.4	3	2.5	5	180.5	8	253.4	-	-	-	-	-	-
2	Амгалан дулааны станц ТӨХК	5	183,808.7	0	-	4	183,800.0	1	8.7	-	-	-	-	-	-
3	Багануур дулааны станц ТӨХК	9	157.8	1	3.6	4	150.0	4	4.2	-	-	-	-	-	-
4	Багануур цахилгаан станц ТХН	2	25.5	-	-	2	25.5	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Багануур зүүн өмнөд бүсийн цахилгаан станц ТӨХК	10	748.0	2	6.9	2	128.1	6	613.1	-	-	-	-	-	-
6	Баруун бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК	12	163.7	3	3.1	6	138.5	3	22.1	-	-	-	-	-	-
7	Дархан дулааны цахилгаан станц ТӨХК	2	76.6	1	1.1	0	-	1	75.5	-	-	-	-	-	-
8	Дархан дулааны сүлжээ ТӨХК	3	71.0	0	-	1	6.5	2	64.5	-	-	-	-	-	-
9	Даланзадгад дулааны цахилгаан станц ТӨХК	10	2,449.5	0	-	6	2,449.5	4	-	-	-	-	-	-	-
10	Дулааны 2-р цахилгаан станц ТӨХК	9	1,772.5	1	3.3	7	1,763.7	1	5.5	-	-	-	-	-	-
11	Дулааны 3-р цахилгаан станц ТӨХК	7	243.3	1	3.5	2	172.6	4	67.2	-	-	-	-	-	-
12	Дулааны 4-р цахилгаан станц ТӨХК	22	84,127.8	0	-	14	83,085.3	8	1,042.5	-	-	-	-	-	-
13	Дулаан шарын гол ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-	-	-	-	-	-	-
14	Диспетчерийн үндэсний төв	4	217.4	1	2.6	1	2.3	2	212.6	-	-	-	-	-	-
15	Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК	8	659.1	1	2.5	2	648.6	5	8.0	-	-	-	-	-	-
16	Таван толгой түлш ХХК	5	1,819.5	0	-	1	425.3	4	1,394.2	-	-	-	-	-	-
17	Таван толгой дулааны цахилгаан станц ТӨХК	5	130.0	2	12.0	2	110.3	1	7.6	-	-	-	-	-	-
18	Улаанбаатар цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК	11	12,702.1	0	-	8	12,268.9	3	433.2	-	-	-	-	-	-
19	Улаанбаатар дулааны сүлжээ ТӨХК	2	306.4	1	0.6	1	305.8	0	-	2	2	-	-	-	-
20	Улаангомьн хоёр дугаар дулааны станц ТӨХК	1	4.4	0	-	0	-	1	4.4	-	-	-	-	-	-
21	Налайхын дулааны станц ТӨХК	6	83.1	2	45.4	0	-	4	37.7	-	-	-	-	-	-
22	Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ ТӨХК	5	182.5	0	-	1	99.8	4	82.7	-	-	-	-	-	-
23	Өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК	2	1.7	0	-	0	-	2	1.7	-	-	-	-	-	-

24	Замын үүдийн дулааны станц ТӨҮГ	2	6.1	1	0.4	0	-	1	5.7	-	-	-	-
25	Ховд дулааны цахилгаан станц ТӨХК	2	32.3					2	32.3				
26	Хөвсгөл дулааны цахилгаан станц ТӨХК	2	1.6	1	1.6			1	-		-		-
27	Эгийн голын усан цахилгаан станц	0	-										
28	Эрдэнэтийн дулааны цахилгаан станц ТӨХК	13	880.7	4	28.7	5	540.1	4	311.9	-	-	-	-
29	Эрдэнэт Булганы цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК	18	525.2	3	5.3	5	497.2	10	22.7	-	-	-	-
30	Эрчим хүчний үндэсний төв ТӨХХК	8	1,284.6	3	31.0	5	1,253.6	0	-	-	-	-	-
31	Эрчим хүчний үндэсний хүрээлэн ТӨҮГ	2	9.2	1	7.2	1	1.9	0	-	-	-	-	-
32	Эрчим хүчний яам	7	1,423.4			4	484.7	3	938.8				
33	Эрчим хүчний яам/Хөрөнгө оруулалт/	3	386,053.0	2	604.9	1	385,448.1						
ДҮН		213	680,403.1	34	766.3	90	673,986.9	89	5,649.9	2	2	-	-
	Эрчим хүчний сайд	2	288,396.4			2	288,396.4						
ДҮН		2	288,396.4	-	-	2	288,396.4	-	-	-	-	-	-
НИЙТ ДҮН		215	968,799.5	34	766.3	92	962,383.3	89	5,649.9	2	2	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Д.д	Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс						Хариуцлага тооцох АШ	
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил											
1	Алтай-Улиастай эрчим хүчний систем ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-		
2	Амгалан дулааны станц ТӨХК	1	-	0	-	0	-	1	-		
3	Багануур дулааны станц ТӨХК	0	-								
4	Багануур цахилгаан станц ТХН	0	-								
5	Багануур зүүн өмнөд бүсийн цахилгаан станц ТӨХК	1	3,622.2	0	-	0	-	1	3,622.2		
6	Баруун бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК	1	238,804.3	0	-	0	-	1	238,804.3		
7	Дархан дулааны цахилгаан станц ТӨХК	0	-	0	-	0	-	0	-		
8	Дархан дулааны сүлжээ ТӨХК	1	504.1	0	-	1	504.1	0	-		
9	Даланзадгад дулааны цахилгаан станц ТӨХК	0	-								
10	Дулааны 2-р цахилгаан станц ТӨХК	0	-								
11	Дулааны 3-р цахилгаан станц ТӨХК	1	11.2	0	-	0	-	1	11.2		
12	Дулааны 4-р цахилгаан станц ТӨХК	0	-								
13	Дулаан шарын гол ТӨХК	1	1.2					1	1.2		
14	Диспетчерийн үндэсний төв	1	221.1	0	-	0	-	1	221.08		
15	Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК	0	-								
16	Таван толгой түлш ХХК	1	70,869.8	0	-	0	-	1	70,869.8		
17	Таван толгой дулааны цахилгаан станц ТӨХК	1	211.8	0	-	1	211.8				
18	Улаанбаатар цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК	1	2,656.1	0	-	1	2,656.1	0	-		
19	Улаанбаатар дулааны сүлжээ ТӨХК	1	270,825.2	0	-	0	-	1	270,825.2		
20	Улаангомьн хоёр дугаар дулааны станц ТӨХК	0	-								
21	Налайхын дулааны станц ТӨХК	0	-								
22	Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ ТӨХК	0	-								
23	Өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК	1	4,116.6	0	-	1	4,116.6	0	-		
24	Замын үүдийн дулааны станц ТӨҮГ	0	-								
25	Ховд дулааны цахилгаан станц ТӨХК	0	-								
26	Хөвсгөл дулааны цахилгаан станц ТӨХК	0	-								
27	Эгийн голын усан цахилгаан станц	1	23.8	0	-	1	23.8	0	-		

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

28	Эрдэнэтийн дулааны цахилгаан станц ТӨХК	1	-	0	-	1	-	0	-		
29	Эрдэнэт Булганы цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК	0	-								
30	Эрчим хүчний үндэсний төв ТӨХК	0	-								
31	Эрчим хүчний үндэсний хүрээлэн ТӨҮГ	1	108.5	0	-	1	108.5	0	-		
32	Эрчим хүчний яам	0	-							1	8,570.4
33	Эрчим хүчний яам ХО	0	-								
Дүн		15	591,975.8	0	0	7	7,620.9	8	584,355.0	1	8,570.4
	Эрчим хүчний сайд	1	-			1	0				
Дүн		1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Нийт дүн		16	591,975.8	0	0	8	7,620.9	8	584,355.0	1	8,570.4
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил											
1	Алтай-Улиастай эрчим хүчний систем ТӨХК	9	544.0	0	-	1	19.9	8	524.1		
2	Амгалан дулааны станц ТӨХК	1	99.8	0	-	1	99.8			1	-
3	Багануур дулааны станц ТӨХК	3	103.2	0	-	2	103.2	1	-		
4	Багануур цахилгаан станц ТХН	0	-								
5	Багануур зүүн өмнөд бүсийн цахилгаан станц ТӨХК	1	809.5	0	-	1	809.5	0	-		
6	Баруун бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК	0	-								
7	Дархан дулааны цахилгаан станц ТӨХК	0	-								
8	Дархан дулааны сүлжээ ТӨХК	0	-								
9	Даланзадгад дулааны цахилгаан станц ТӨХК	1	5.5	0	-	1	5.5	0	-		
10	Дулааны 2-р цахилгаан станц ТӨХК	4	0.1	0	-	2	-	2	0.1		
11	Дулааны 3-р цахилгаан станц ТӨХК	3	667.9	0	-	0	-	3	667.9		
12	Дулааны 4-р цахилгаан станц ТӨХК	8	9,837.6	0	-	2	1,799.4	6	8,038.2		
13	Дулаан шарын гол ТӨХК	0	-	0	-	0	-				
14	Диспетчерийн үндэсний төв	0	-								
15	Дорнод бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК	0	-								
16	Таван толгой түлш ХХК	1	1,245.0					1	1,245.0		
17	Таван толгой дулааны цахилгаан станц ТӨХК	1	193.1	0	-	1	193.1				
18	Улаанбаатар цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК	7	374.7	0	-	4	374.7	3	-		
19	Улаанбаатар дулааны сүлжээ ТӨХК	2	578.3	0	-	2	578.3	0	-		
20	Улаангомын хоёр дугаар дулааны станц ТӨХК	0	-								
21	Налайхын дулааны станц ТӨХК	0	-								
22	Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ ТӨХК	0	-								

23	Өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК	0	-								
24	Замын үүдийн дулааны станц ТӨҮГ	0	-								
25	Ховд дулааны цахилгаан станц ТӨХК	1	2.0	0	-	0	-	1	2.0		
26	Хөвсгөл дулааны цахилгаан станц ТӨХК	2	124.0	0	0	1	2.5	1	121.5		
27	Эгийн голын усан цахилгаан станц	3	27.3	1	0.7	1	26.6	1	-		
28	Эрдэнэтийн дулааны цахилгаан станц ТӨХК	2	-	0	-	1	-	1	-		
29	Эрдэнэт Булганы цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК	2	-	0	-	0	-	2	-		
30	Эрчим хүчний үндэсний төв ТӨХХК	0	-								
31	Эрчим хүчний үндэсний хүрээлэн ТӨҮГ	1	85.0	0	-	1	85.0	0	-		
32	Эрчим хүчний яам	1	-					1	-		
33	Эрчим хүчний яам ХО	0	-								
Дүн		53	14,697.0	1	0.7	21	4,097.5	31	10,598.8	1	-
	Эрчим хүчний сайд	2	131,173.8					2	131,173.8		
Дүн		2	131,173.8	-	-	-	-	2	131,173.8	-	-
Нийт дүн		55	145,870.8	1	0.7	21	4,097.5	33	141,772.6	1	-
Нийт дүн		71	737,846.6	1	0.7	29	11,718.4	41	726,127.5	2	8,570.4

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 04 сарын 24 өдөр

Дугаар 1351/А0111371

Улаанбаатар хот

САГ - 2026/34/НА-СТА - ТЕЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийхэд дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Эрчим хүчний яам нь Сангийн ямаар дамжуулан гадаадын 9 банкны эх үүсвэрээр 1993-2048 онуудад хэрэгжүүлэхээр урт хугацааны дамжуулан зээлийн гэрээг байгуулсан байна. Тайлант онд зээлийн үндсэн болон хүүгийн төлбөрт нийт 101,475,972,247.00 /Нэг зуун нэгэн тэрбум дөрвөн зуун далан таван сая есөн зуун далан хоёр мянга хоёр зуун дөчин долоон/ төгрөг төлөхөөс 39,951,915,538.00 /Гучин есөн тэрбум есөн зуун тавин нэгэн сая есөн зуун арван таван мянга таван зуун гучин найман/ төгрөгийг төлж, 61,523,056,709.00 /Жаран нэгэн тэрбум таван зуун хорин гурван сая тавин зургаан мянга долоон зуун есөн/ төгрөгийн төлөөгүй үлдэгдлээр өрийн хэмжээ нэмэгдсэн. Мөн дамжуулан зээлийн 1,122,827,494,739.00 /Нэг их няд нэг зуун хорин хоёр тэрбум найман зуун хорин долоон сая дөрвөн зуун ерэн дөрвөн мянга долоон зуун дөчин/ төгрөгийн үлдэгдлийг Сангийн яамтай тооцоо нийлж, актаар баталгаажуулахдаа 226,873,255,525.00 /Хоёр зуун хорин зургаан тэрбум найман зуун далан гурван сая хоёр зуун тавин таван мянга таван зуун хорин таван/ төгрөгөөр зөрүүтэй баталгаажуулсан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, Сангийн сайдын 2021 оны 4 дүгээр тушаалаар баталсан “Засгийн газрын гадаад зээлийн хөрөнгийг ашиглах, эдгээр хөрөнгөөр санхүүжих төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, хяналт тавих, үнэлэх журам”-ын 11.5-д “Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж нь санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын гадаад зээл, тусламжийн асуудал хариуцсан нэгж болон өрийн удирдлагын асуудал хариуцсан нэгжтэй зээлийн ашиглалтын тооцоог энэ журмын 10 дугаар хавсралт дахь маягтын дагуу, гадаад зээлийн төсөл, арга хэмжээний хүрээнд улсын төсвийн санхүүжилтийн тооцоог энэ журмын 11 дүгээр хавсралтын дагуу сар бүрийн 2-ны дотор нийлж, акт үйлдэнэ” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.7-д “авлага, өглөгийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй”, 4.2.1.11-д “Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

Z: Alban Shaardlaga 20260424 SAG-28.Docx

1526180174

таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал,” гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Дамжуулан зээлийн үндсэн болон хүүгийн төлбөрийг хуваарийн дагуу төлөөгүй 61,523,056,709.00 / Жаран нэгэн тэрбум таван зуун хорин гурван сая тавин зургаан мянга долоон зуун есөн / төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн зээлийн өр, 226,873,255,525.00 /Хоёр зуун хорин зураан тэрбум найман зуун далан гурван сая хоёр зуун тавин таван мянга таван зуун хорин таван/ төгрөгийн үлдэгдлийг Сангийн яамтай тооцоо нийлж, баталгаажуулаагүй зөрчлийг арилгаж, биелэлтийн тайлан, нотлох баримтыг 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Эрчим хүчний Сайд (Б.Найдалаа), Төрийн нарийн бичгийн дарга (Б.Ерэн-Өлзий), Салбарын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, бүртгэл хариуцсан шинжээчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч (Ч.Ариунсанаа) нарт даалгав.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ АУДИТОР

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

С.МАГНАЙСҮРЭН

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 04 сарын 24 өдөр

Дугаар 1352/АД111371

Улаанбаатар хот

САГ-2026/34/НА-СТА-ТЭЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийхэд дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 680,400,592,300.00 /Зургаан зуун наян тэрбум дөрвөн зуун сая таван зуун ерэн хоёр мянга гурван зуун/ төгрөгийн 213 зөрчил илрүүлснээс 766,302,500.00 /Долоон зуун жаран зургаан сая гурван зуун хоёр мянга таван зуун/ төгрөгийн зөрчилд 34 төлбөрийн акт тогтоож, 673,983,989,000.00 /Зургаан зуун далан гурван тэрбум есөн зуун наян гурван сая есөн зуун наян есөн мянган/ төгрөгийн зөрчилд 90 албан шаардлага, 5,650,300,800.00 /Таван тэрбум зургаан зуун тавин сая гурван зуун мянга найман зуун/ төгрөгийн зөрчилд 89 зөвлөмж хүргүүлсэн байна. Өмнөх оны аудитаар дотоод болон бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулах талаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүйгээс илэрсэн зөрчил 600,413,600,000.00 /Зургаан зуун тэрбум дөрвөн зуун арван гурван сая зургаан зуун мянган/ төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.49-д “дотоод аудит гэж төсвийн хөрөнгийг зүй зохистой, үр ашигтай зарцуулах, эрсдэлийн удирдлагаар хангахад чиглэсэн төсвийн дотоод хяналтын үйл ажиллагааг”, 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-т “санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 5.1.5-д “хариуцлагатай байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “Төсвийг төлөвлөх, батлах, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй”, 6.6-д “төсвийн захирагч нь түүнийг томилсон байгууллага, албан тушаалтны өмнө, эсхүл дээд шатныхаа төсвийн захирагчийн өмнө төсвийн талаар хариуцлага хүлээдэг байх”, 14 дүгээр зүйлийн 14.2-т “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч төсвийн удирдлагын талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ”, 14.2.10-т “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх”, 15 дугаар зүйлийн 15.4-т “Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь түүнд харьяалагдах төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ”, 15.4.1-д “төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн энэ хуулийн 14.2.2, 14.2.3, 14.2.5, 14.2.8-д заасан болон төсвийн шууд захирагчийн энэ хуулийн 16.5-д заасан бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэх”, 69 дүгээр зүйлийн 69.1-д “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч бүр хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, төсвийн хөрөнгө, өр, төлбөр, орлого, зарлага, хөтөлбөр, арга хэмжээ, хөрөнгө оруулалтад санхүүгийн хяналт, шалгалт хийх, үнэлэлт, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах, эрсдэлийн удирдлагаар хангахад чиглэсэн дотоод аудитын албыг байгуулж, дотоод аудитор ажиллуулна” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

Z: Alban Shaardlaga-2026.04.24 SAG-281.docx

1526182172

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.11-д “Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төсвийн захирагчийн дотоод хяналтыг сайжруулж, аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж, биелэлтийн тайлан, нотлох баримтыг 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Эрчим хүчний Сайд (Б.Найдалаа), Төрийн нарийн бичгийн дарга (Б.Ерэн-Өлзий), Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ дотоод аудитын газрын дарга (Х.Бекболат), Салбарын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, бүртгэл хариуцсан шинжээчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч (Ч.Ариунсанаа) нарт даалгав.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ АУДИТОР

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

С.МАГНАЙСҮРЭН

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 04 сарын 24 өдөр

Дугаар 1353/А0111371

Улаанбаатар хот

САГ-2026/34/НА - СТА - ТЕЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийхэд дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

- Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газраас харьяа байгууллагуудад Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хянаж, 97.1 хувийн хэрэгжилттэй гэж үнэлсэн боловч тайлант оны аудитаар 15 байгууллагад 591,975,830,600.00 /Таван зуун ерэн нэгэн тэрбум есөн зуун далан таван сая найман зуун гучин мянга зургаан зуу/ төгрөгийн нийцлийн холбоотой зөрчлийг илрүүлж, 7,620,870,300.00 /Долоон тэрбум зургаан хорин сая найман зуун далан мянга гурван зуу/ төгрөгийн 7 албан шаардлага хүргүүлж, 584,354,960,300.00 /Таван зуун наян дөрвөн тэрбум гурван зуун тавин дөрвөн сая есөн зуун жаран мянга гурван зуу/ төгрөгийн 8 зөвлөмж өгсөн байна.
- Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой 14,697,048 200.00 /Арван дөрвөн тэрбум зургаан зуун ерэн долоон сая дөчин найман мянга хоёр/ төгрөгийн 53 зөрчлийг илрүүлж, 741,600,000.00 /Долоон зуун дөчин нэгэн сая зургаан зуун мянга/ төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 4,097,523,700.00 /Дөрвөн тэрбум ерэн долоон сая таван зуун хорин гурван мянга долоон зуу/ төгрөгийн 21 албан шаардлага хүргүүлж, 10,598,782,900.00 /Арван тэрбум таван зуун ерэн найман сая долоон зуун наян хоёр есөн зуу/ төгрөгийн 31 зөвлөмж өгсөн.

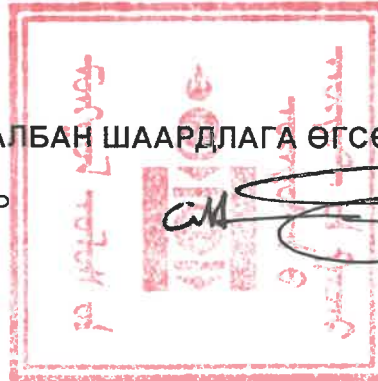
Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2 "Төсвийн ерөнхийлөн захирагч төсвийн удирдлагын талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ: 14.2.5 "өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, төсвийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангах", 14.2.10 "өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх" гэж заасантай нийцээгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11-д "Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал," гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн дотоод хяналтыг сайжруулж, шилэн дансны цахим системд мэдээлбэл зохих мэдээллийг мэдээлээгүй, хугацаа хоцроож мэдээлдэг зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Эрчим хүчний Сайд (Б.Найдалаа), Төрийн нарийн бичгийн дарга (Б.Ерэн-Өлзий), Салбарын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, бүртгэл хариуцсан шинжээчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч (Ч.Ариунсанаа) нарт даалгав.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ АУДИТОР

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

С.МАГНАЙСҮРЭН

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2026 оны 04 сарын 24 өдөр

Дугаар 234/А1560348

Улаанбаатар хот

САГ - 2026/359/НА-СТА-ТШЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Эрчим хүчний яамны Хөрөнгө оруулалтын 2025 оны санхүүгийн тайланд аудит хийхэд дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2016-2026 онд хэрэгжүүлж дууссан төсөл, арга хэмжээний бараа, ажил, үйлчилгээний чанарын баталгаа, зүгшрүүлэх, тохируулах хугацаанд гүйцэтгэгчийн үүргийн биелэлтийг хангах зорилгоор захиалагч тал худалдан авах гэрээний үнийн дүнгийн 5.0 хувийг барьцаалан нийт 138 төсөл, арга хэмжээнд хамаарах 19,163,375,841.19 /Арван есөн тэрбум нэг зуун жаран гурван сая гурван зуун далан таван мянга найман зуун дөчин нэгэн төгрөг арван есөн мөнгө/-ний барьцааг 100900030350 дансанд байршуулсан байна. Үүнээс 2016-2021 онд байршуулсан хавсралтад дурдсан 9 төсөл, арга хэмжээний барьцааг чөлөөлөх хугацаа хэтэрсэн бөгөөд 466,070,028.56 /Дөрвөн зуун жаран зургаан сая далан мянга хорин найман төгрөг тавин зургаан мөнгө/-ний өр төлбөрийн үлдэгдлийг тооцоо нийлж, актаар баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д "хариуцлагатай байх", 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", 7 дугаар зүйлийн 7.7-д "Энэ хуулийн 43 дугаар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд төсвийн жил дуусахад төсвийн захирагчийн төсөв зарцуулах эрх нь дуусгавар болох бөгөөд төсвийн захирагчийн төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд татан төвлөрүүлнэ", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

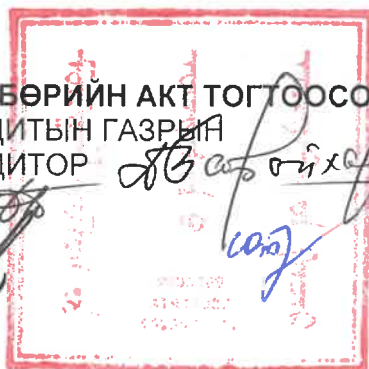
Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.3.8-д "Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн" гэж заасныг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Барьцаа хөрөнгийн дансанд 2016-2021 онд байршуулсан гүйцэтгэлийн болон зүгшрүүлэх, тохируулах хугацааны чанарын баталгааны 5 хувийн барьцааны хуулийн хугацаа дууссан 466,070,028.56 /Дөрвөн зуун жаран зургаан сая далан мянга хорин найман төгрөг тавин зургаан мөнгө/-ийг Төрийн сан дахь Үндэсний аудитын газрын Аудитын шалгалтын орлогын 100900000601 дугаар дансанд төвлөрүүлэх;
2. Актын биелэлтийг 2026 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Эрчим хүчний яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга (Б.Ерэн-Өлзий), Салбарын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, бүртгэл хариуцсан шинжээчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч (Ч.Ариунсанаа) нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ТУСГАЙ ЧИГ ҮҮРГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

С. Шинэ

Д.БАЯРСАЙХАН
Б.ДОЛГОРСҮРЭН
С.ОТГОНХОРЛОО
С.ШИЙЛЭГМАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2026 оны 04 сарын 24 өдөр

Дугаар 235/АМ560348

Улаанбаатар хот

САГ-2026/359/НА-СТА-ТШЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Эрчим хүчний яамны Хөрөнгө оруулалтын 2025 оны санхүүгийн тайланд аудит хийхэд дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

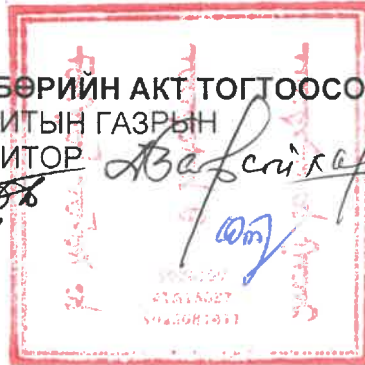
Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2024-2025 онд хэрэгжиж дуусах хавсралтад дурдсан 3 төсөл, арга хэмжээнд нийт 138,833,447.81 /Нэг зуун гучин найман сая найман зуун гучин гурван мянга дөрвөн зуун дөчин долоон төгрөг наян нэгэн мөнгө/-ний алданги тооцож, барьцаа хөрөнгийн 100900030350 тоот дансанд байршуулсан боловч тайлант онд улсын төсөвт төвлөрүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “хариуцлагатай байх”, 3.1-д “Энэ хууль нь төсвийн байгууллага, түүний албан тушаалтан, Засгийн газрын болон орон нутгийн тусгай сан, төрийн болон орон нутгийн чиг үүрэгт хамаарах ажил, үйлчилгээг гэрээний үндсэн дээр хэрэгжүүлдэг болон хууль тогтоомжийн дагуу төсөвт орлого төвлөрүүлэх үүрэг хүлээдэг төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдэд хамаарна”, 7 дугаар зүйлийн 7.7-д “Энэ хуулийн 43 дугаар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд төсвийн жил дуусахад төсвийн захирагчийн төсөв зарцуулах эрх нь дуусгавар болох бөгөөд төсвийн захирагчийн төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд татан төвлөрүүлнэ” Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т “Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.3.8-д “Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн” гэж заасныг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Барьцаа хөрөнгийн дансанд төвлөрүүлсэн 138,833,447.81 /Нэг зуун гучин найман сая найман зуун гучин гурван мянга дөрвөн зуун дөчин долоон төгрөг наян нэгэн мөнгө/-ний алдангийг Төрийн сан дахь Үндэсний аудитын газрын Аудитын шалгалтын орлогын 100900000601 дугаар дансанд төвлөрүүлэх;
2. Актын биелэлтийг 2026 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Эрчим хүчний яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга (Б.Ерэн-Өлзий), Салбарын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, бүртгэл хариуцсан шинжээчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч (Ч.Ариунсанаа) нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:
ТУСГАЙ ЧИГ ҮҮРГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР *Б.Баярсайхан* Д.БАЯРСАЙХАН
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР *С.Шийлэгмаа* Б.ДОЛГОРСҮРЭН
АХЛАХ АУДИТОР *С.Шийлэгмаа* С.ОТГОНХОРЛОО
АУДИТОР *С.Шийлэгмаа* С.ШИЙЛЭГМАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 04 сарын 24 өдөр

Дугаар 1342/A1560348

Улаанбаатар хот

САГ - 2026 /359/НА-СТА - ТШЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Эрчим хүчний яамны Хөрөнгө оруулалтын 2025 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

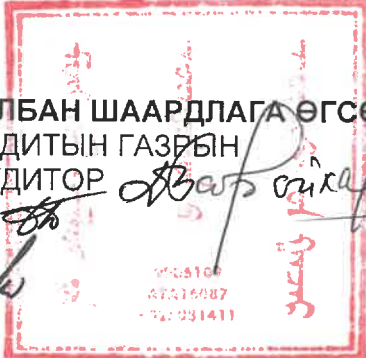
Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжиж дууссан бөгөөд ашиглалтад орсноос хойш 2-3 жил болсон, барьцаа хөрөнгийн дансанд чанарын баталгаа болон зүгшрүүлэх, тохируулах хугацаанд байршуулсан мөнгөн хөрөнгөө бүрэн буцаан авсан хавсралтад дурдсан 76 төсөл, арга хэмжээний 385,448,169,673.09 /Гурван зуун наян таван тэрбум дөрвөн зуун дөчин найман сая нэг зуун жаран есөн мянга зургаан зуун далан гурван төгрөг есөн мөнгө/-ний хөрөнгө Эрчим хүчний яамны хөрөнгө оруулалтын бусад эргэлтийн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй байна. Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар бий болсон эдгээр хөрөнгийг холбогдох төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгөд бүртгүүлж, элэгдэл, хорогдлыг тооцон бүртгэх ажлыг зохих журмын дагуу хэрэгжүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.5-д “хариуцлагатай байх”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, Засгийн газрын 2023 оны 278 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хянах, тайлагнах журам”-ын 5.5.3-т “Өмчийн эцсийн өмчлөгчийг тодорхойлсон шийдвэрийн дагуу төрийн өмчийн бүртгэлийн нэгдсэн системд өмчийн бүртгэл хийгдсэнээр цахим систем дэх урьдчилсан бүртгэлийн мэдээлэл баталгаажиж өмчийн мэдээллийн санд бүртгэгдэнэ” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтөлж, баталгаажуулаагүй” гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Улсын төсөв, гадаадын зээл тусламжийн хөрөнгө оруулалтаар бий болсон хөрөнгийг холбогдох төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгөд бүртгүүлж, хөрөнгийн элэгдлийг тооцоогүй зөрчлийг арилгаж, биелэлтийн тайлан, нотлох баримтыг 2026 оны 12 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх.
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Эрчим хүчний яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга (Б.Ерэн-Өлзий), Салбарын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, бүртгэл хариуцсан шинжээчийн албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч (Ч.Ариунсанаа) нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ТУСГАЙ ЧИГ ҮҮРГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР АУДИТЫН МЕНЕЖЕР АХЛАХ АУДИТОР АУДИТОР	 <p>9768100 47416087 710931411</p>	Д.БАЯРСАЙХАН Б.ДОЛГОРСҮРЭН С.ОТГОНХОРЛОО С.ШИЙЛЭГМАА
--	--	---

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 04 сарын 24 өдөр

Дугаар 1299/А1560348

Улаанбаатар хот

САГ - 2026/6/НА-СТА - ТХН

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Багануур цахилгаан станц ТХН-ийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тус төсөл хэрэгжүүлэх нэгж нь автотээврийн хэрэгсэл эзэмшдэггүй, автомашин ашиглах гэрээг Эрчим хүчний үндэсний төв ТӨХХК-тай байгуулсан боловч тус гэрээний хугацаа 2024 онд дууссан байна. Автомашин ашиглах гэрээг сунгаагүй байхад тайлант онд 1,350,000.00 /Нэг сая гурван зуун тавин мянган/ төгрөгийн шатахуун, 1,610,000.00 /Нэг сая зургаан зуун арван мянган/ төгрөгийн сэлбэг хэрэгсэл, 16,900.00 /Арван зургаан мянга есөн зуун/ төгрөгийн шил арчигч шингэн, нийт 2,976,900.00 /Хоёр сая есөн зуун далан зургаан мянга есөн зуун/ төгрөгийг зарцуулж, жолоочийн шатахуун зарцуулалтын тооцоог бодож, хяналт хийгээгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т “үнэн зөв байх”, 5.1.5-д “хэмжигдэхүйц байх”, 13 дугаар зүйлийн 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, 14 дүгээр зүйлийн 14.3.1-д “анхан шатны баримт бүрдүүлэх”, 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар баталсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар”-ын 6-д Тооцооны маягтыг нөхөх заавар НХМаягт ТМ-4 Жолоочийн тооцооны хуудас “Тухайн байгууллагын хөнгөн тэрэг нь ямар албан тушаалтны хэрэгцээнд үйлчилсэн талаарх гүйцэтгэлийг гаргахдаа жолоочийн тооцооны хуудсыг хэрэглэнэ. Хөнгөн тэрэг хэрэглэсэн албан тушаалтан хэдэн км явснаа хянаад гарын үсэг зурна. Тооцоог нягтлан бодогч хийж, нийт дүнгээр түлш, шатахууны хэмнэлт хэтрэлтийг гаргана” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтөлж, баталгаажуулаагүй” гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 04 сарын 24 өдөр

Дугаар 1300/А1560348

Улаанбаатар хот

САГ - 2026/6/НА - СТА - ТХН

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд “Багануур цахилгаан станц” ТХН-ийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 3 ангиллын 19 нэр төрлийн 22,501,000.00 /Хорин хоёр сая таван зуун нэг мянган/ төгрөгийн хөрөнгийг сүүлийн 2-3 жилд дахин үнэлж, бүртгээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 3.2-т “илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нь нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж, засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн үнийг төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагатай зөвшилцөн тогтоох”, Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам”-ын 6.2-т “Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгийг дараах тохиолдолд Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын шийдвэрээр данснаас хасна”, 6.2.1-д “элэгдлийн нийт хэмжээ, ашиглалтын хугацаагаараа балансын үнээ бүрэн нөхсөн бөгөөд цаашид зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

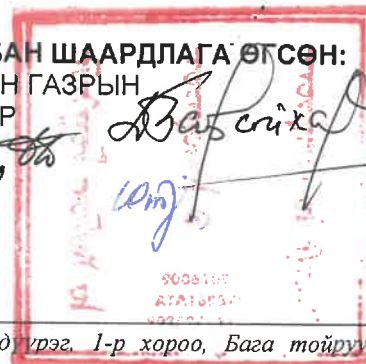
Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтөлж, баталгаажуулаагүй” гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн хөрөнгийг дахин үнэлж, бүртгээгүй зөрчлийг арилгаж, биелэлтийн тайлан, нотлох баримтыг 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг “Багануур цахилгаан станц” ТХН-ийн Төслийн удирдагч (Ш.Амгаланбаяр), Нягтлан бодогч (Б.Баярмаа) нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ТУСГАЙ ЧИГ ҮҮРГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

С.Минир

Д.БАЯРСАЙХАН
Б.ДОЛГОРСҮРЭН
С.ОТГОНХОРЛОО
С.ШИЙЛЭГМАА

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

Z:\Alban Shaardlaga\2026\0424 SAG-5.Docx

1526182035

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 04 сарын 24 өдөр

Дугаар 1299/А1560348

Улаанбаатар хот

САГ - 2026/6/НА-СТА - ТХН

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Багануур цахилгаан станц ТХН-ийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тус төсөл хэрэгжүүлэх нэгж нь автотээврийн хэрэгсэл эзэмшдэггүй, автомашин ашиглах гэрээг Эрчим хүчний үндэсний төв ТӨХХК-тай байгуулсан боловч тус гэрээний хугацаа 2024 онд дууссан байна. Автомашин ашиглах гэрээг сунгаагүй байхад тайлант онд 1,350,000.00 /Нэг сая гурван зуун тавин мянган/ төгрөгийн шатахуун, 1,610,000.00 /Нэг сая зургаан зуун арван мянган/ төгрөгийн сэлбэг хэрэгсэл, 16,900.00 /Арван зургаан мянга есөн зуун/ төгрөгийн шил арчигч шингэн, нийт 2,976,900.00 /Хоёр сая есөн зуун далан зургаан мянга есөн зуун/ төгрөгийг зарцуулж, жолоочийн шатахуун зарцуулалтын тооцоог бодож, хяналт хийгээгүй байна.

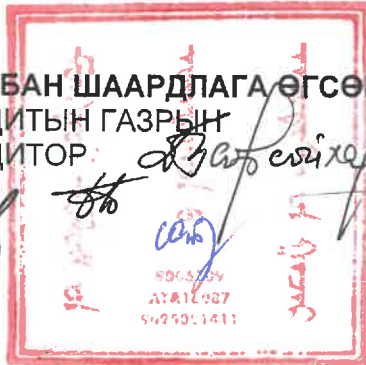
Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т “үнэн зөв байх”, 5.1.5-д “хэмжигдэхүйц байх”, 13 дугаар зүйлийн 13.7-д “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, 14 дүгээр зүйлийн 14.3.1-д “анхан шатны баримт бүрдүүлэх”, 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах”, Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар баталсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар”-ын 6-д Тооцооны маягтыг нөхөх заавар НХМаягт ТМ-4 Жолоочийн тооцооны хуудас “Тухайн байгууллагын хөнгөн тэрэг нь ямар албан тушаалтны хэрэгцээнд үйлчилсэн талаарх гүйцэтгэлийг гаргахдаа жолоочийн тооцооны хуудсыг хэрэглэнэ. Хөнгөн тэрэг хэрэглэсэн албан тушаалтан хэдэн км явснаа хянаад гарын үсэг зурна. Тооцоог нягтлан бодогч хийж, нийт дүнгээр түлш, шатахууны хэмнэлт, хэтрэлтийг гаргана” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтөлж, баталгаажуулаагүй” гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Эрчим хүчний үндэсний төв ТӨХХК-тай байгуулсан автомашин ашиглах гэрээг сунгаагүй, сар бүр жолоочийн тооцооны хуудсыг хөтөлж, шатахууны хэмнэлт, хэтрэлийн тооцоог бодоогүй зөрчлийг арилгаж, биелэлтийн тайлан, нотлох баримтыг 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх.
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Багануур цахилгаан станц ТХН-ийн Төслийн удирдагч (Ш.Амгаланбаяр), Нягтлан бодогч (Б.Баярмаа) нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ТУСГАЙ ЧИГ ҮҮРГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Д.БАЯРСАЙХАН
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Б.ДОЛГОРСҮРЭН
АХЛАХ АУДИТОР С.ОТГОНХОРЛОО
АУДИТОР С.ШИЙЛЭГМАА

9065754
17812987
5425051411

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2026 оны 04 сарын 24 өдөр

Дугаар 1300/А1560348

Улаанбаатар хот

САГ - 2026/6/НА - СТА - ТХН

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд “Багануур цахилгаан станц” ТХН-ийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төслийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 3 ангиллын 19 нэр төрлийн 22,501,000.00 /Хорин хоёр сая таван зуун нэг мянган/ төгрөгийн хөрөнгийг сүүлийн 2-3 жилд дахин үнэлж, бүртгээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 3.2-т “илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нь нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж, засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн үнийг төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагатай зөвшилцөн тогтоох”, Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам”-ын 6.2-т “Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгийг дараах тохиолдолд Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын шийдвэрээр данснаас хасна”, 6.2.1-д “элэгдлийн нийт хэмжээ, ашиглалтын хугацаагаараа балансын үнээ бүрэн нөхсөн бөгөөд цаашид зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

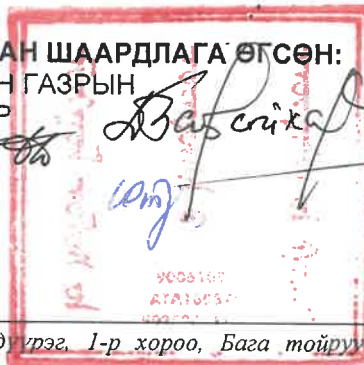
Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтөлж, баталгаажуулаагүй” гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн хөрөнгийг дахин үнэлж, бүртгээгүй зөрчлийг арилгаж, биелэлтийн тайлан, нотлох баримтыг 2026 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг “Багануур цахилгаан станц” ТХН-ийн Төслийн удирдагч (Ш.Амгаланбаяр), Нягтлан бодогч (Б.Баярмаа) нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

ТУСГАЙ ЧИГ ҮҮРГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АХЛАХ АУДИТОР
АУДИТОР

С.Мийр

Д.БАЯРСАЙХАН
Б.ДОЛГОРСҮРЭН
С.ОТГОНХОРЛОО
С.ШИЙЛЭГМАА

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264330

Z:\Alban Shaardlaga\2026\0424 SAG-5.Docx

1526182035